

Spopadi pri Černivodi. Rumunske čete se umikajo.

OPIS BITKE. — GENERAL MACKENSEN NA BOJIŠČU. — RUSI IN RUMUNI SE UMIKAJO PROTI BRAJILI. — RUSKIM ČETAM V DOBRUDŽI POVE-LJUJE GENERAL IVANOV. — V VALAHJI SO ZA-VSTAVILI RUMUNI SOVRAŽNO OFENZIVNO PRO-DIRANJE. — RUMUNI PRIPOZNAVAJO, DA SO BI-LI PREMAGANI. — BOJNE LADJE PRED KON-ŠTANCO. — 132 ZRAKOPLOVOV.

Bukarešt, Rumunsko, 27. oktobra. — Vrhovno po-veljstvo rumunske armade naznanja:

— Severna in vesernozapadna fronta: V Juil dolini smo se nekoliko umaknili, ker je dobil sovražnik zelo ve-lika ojačenja.

Zapadno od reke Alute smo odbili vse sovražniške napade.

Pri Dragoslavlju nas je sovražnik trikrat zaporedoma napadel, pa se je moral vedno umakniti. Vsa dolina je pokrita s trupli avstrijskih in nemških vojakov.

Bitka, ki se je bila vnela jugozapadno od Predeala, se še vedno nadaljuje. Na fronti pri Branceji je položaj neizpremenjen.

V dolini Oituz vlada mir.

Petrograd, Rusija, 27. oktobra. — Vrhovno poveljstvo ruske armade naznanja, da so se morali Rusi in Ru-muni nekoliko umakniti ter da se nahajajo zdaj v izbor-nih postojankah pri Kasapkoju.

Uradno poročilo se glasi:

— Bitka v Dobrudži še ne bo tako kmalo končana. Naše in rumunske čete, ki so nudile sovražniku močan od-por, so se umaknile v dobro utrjene pozicije pri Kasapkoju. Ruskim četam poveljuje gen. Ivanov.

Sedmograška fronta: Na zapadni meji Valahije so zavstavili Rumuni sovražno ofenzivno prodiranje. Izgube so bile na obeh straneh precejšnje. Rumunom se je posre-čilo zavzeti vasi Balan, Okno in višine južno od Okna.

Sofija, Bolgarsko, 27. oktobra. — Poročilo, ki ga je danes izdalo bolgarsko vrhovno poveljstvo, se glasi:

— Sovražnik se na celi dobroduški fronti umika. Par oddelkov se nahaja že pri Brajili in Hirsovi.

V sredo smo vjeli 15 častnikov in nad sedemsto mož. Razen tega smo zaplenili tudi petnajst strojnih pušk in veliko drugega vojnega materiala.

Ob Črnem morju vlada mir. Ob Donavi je položaj neizpremenjen.

London, Anglija, 27. oktobra. — Zavezniki so dali Rumunski na razpolago 132 aeroplanov. Štirje so angleški, ostalih 128 je pa francoskih. Vojaški strokovnjaki pravijo, da so aeroplani takorekoč edino, toda izborna o-rožje rumunske armade.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Avstrijske, nemške, in bolgarske čete neprestano zasledujejo umikajoče se Rumune in Ruse. Sovražnik se je umaknil že do Haršove, petdeset milj severno od Černevide. Nemške čete pod poveljstvom generala Mackensena so jim neprestano na sledu. Del Mackensenove armade bo še nadalje zasledoval sovražnika, drugi del bo pa prekoračil Donavo ter poskušal zavzeti Bukarešt, glavno mesto Rumunske.

General Falkenhayn prodira z vzhodne strani proti glavnemu mestu. Če bodo njegove čete še par dni tako na-predovale kot so zadnji teden, ni več daleč čas ko bodo do-spele v Valahijo, odkoder jim je pot proti glavnemu me-stu odprta.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Nemški veliki gene-ralni štab poroča:

— Na vzhodni sedmograški fronti smo odbili več so-vražnih napadov. Sovražnik se je začel kmalo zatem umi-kati.

Zasledovalci so dospeli že skoraj do Haršove.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Dopisnik prekomor-ske brzojavne agenture poroča:

— Bitka, ki se je bila v Dobrudži od 17. do 23. okto-bra, se je končala z zavzetjem važnega rumunskega pri-staniškega mesta Konstanca. Nobena sila ni mogla vstav-ljati zmagujočih Nemcev, Bolgarov in Avstrijev na nji-hovem pohodu. Skoraj vse rumunske utrdbe, katere so Nemci zavzeli, so bile opremljene z najmodernejšim oro-žjem, branila jih je pa večidel ruska artilerija.

Vrhovni poveljnik general Mackensen se je te bit-ke osebno udeležil. Njegov glavni stan je bil na višini štv. 90. S te višine je natančno opazoval razvoj bitke. 23. ok-tobra se je pojavile pred Konstanco nekaj bojnih ladij, ki so hotele operirati, pa jih je pregnala nemška artil-e-rija.

Plen, ki so ga zaplenili Nemci in Bolgari v Konstan-ci, je precejšen. Civilno prebivalstvo je mesto že dan pred padcem zapustilo.

V bojih se je najbolj odlikovala bolgarska kavaleri-ja. Ko je dospelo poročilo o zmagi v Sofijo, je zavladalo med prebivalstvom zelo veliko navdušenje.

Ruska fronta.

Na vzhodni fronti so se pričeli zo-pet boji. — Petrograd in Berlin po-ročata o uspehih.

Petrograd, Rusija, 27. oktobra. Nemške čete so večerj pričele na-padati ruske pozicije ob zahodnem bregu reke Šare, v okolici Goldo-vičev. V tem boju so Nemci prisili-li ruske čete — kot danes pri-pozna uradno naznanilo ruskega vojnega urada, — da so se umak-nili na zhodno stran reke.

„V Karpatih“, — pravi uradno poročilo, — „se je vršilo tudi nekaj zelo hudih bojih, v katerih smo bili deloma uspešni“.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Ob reki Šari smo imeli velike us-pehe, ruske čete so se morale u-makniti z zahodnega brega na vzhodni.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Berlinsko časopisje je pričelo raz-pravljati o sedanjem vojnem polo-žaju.

Vsi vojni kritiki so prepričani, da se bo vojna odločila na vzhodni fronti. Vsi pravijo, da je zdaj Nemčiji bližnji vzhod zasiguran.

Rumunija je odigrala svojo u-logo, — je pisal list „Berlin Boer-se“.

Glede zahodne fronte pa pravi-jo, da ni za Nemčijo tolikšne važ-nosti, češ, da „naše oči so na vzhodu“.

Glede položaja pri Verdunu so vsi zelo optimistični.

Še ena eksplozija v Du Pont.

Haskell, N. J., 27. oktobra. — Sedem delavcev je bilo opešče-nih v tovarni Du Pont Co., ko je padla vreča smodnika med stroj in tako povzročila majhno eksplo-zijo, ki je pa nato povzročila, da se je razletela še 22.000 funtov smodnika.

Halifax.

Halifax, Kanada, 27. oktobra. — Nocoj je bil Halifax zopet razsvet-ljen.

„Chicago“ gori.

London, Anglija, 27. oktobra. Francoski parnik „Chicago“ je da-nes dospel do Fayala, Ariz.

\$1.006.283.

Včeraj je Wilbur W. Marshr, blagajnik demokratičnega narod-nega komiteja naznanil, da je do-bil dozdaj \$1.006.283 od raznih Wilsonovih pristaev za kampanijske svrhe.

Samo Cleveland H. Dodge, nek Wilsonov sošolec, je dal \$79.000.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Valed negotovega dostavljanja po-šte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, spre-jemamo denarne pošiljateve do preklica le pod pogojem, DA SE VSALE VOJNE IZPLAČAJE MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLU-ČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Isto-tako nam jamčijo zaposlitve ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:			
K	\$	K	\$
10....	1.50	120....	15.00
15....	2.15	130....	16.90
20....	2.75	140....	18.20
25....	3.40	150....	19.50
30....	4.05	160....	20.80
35....	4.70	170....	22.10
40....	5.35	180....	23.40
45....	6.00	190....	24.70
50....	6.65	200....	26.00
55....	7.25	250....	32.50
60....	7.90	300....	39.00
65....	8.55	350....	45.50
70....	9.20	400....	52.00
75....	9.85	500....	65.00
80....	10.50	600....	78.00
85....	11.15	700....	91.00
90....	11.80	800....	104.00
100....	13.00	900....	117.00
110....	14.30	1000....	129.00

Ker se danes cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi na-kupovali po njih. — Včasih se bo zgo-dilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dosepe na zapad-pohovadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri-nas ope morda že večkrat spreminja.

TVRDKA FRANK SAKER.

Villa baje uspeva.

Villisti so, kot se poroča, uničili most do mesta Chihuahua. — 11 tisoč vojakov v mestu.

KJE DORIVA VILLA OROŽJE?

Ameriški komisarij pravijo, da mu-ga pošiljajo iz Združenih držav. — Kako je z zaroto?

El Paso, Tex., 27. oktobra. — V glavni stan ameriške armade na mehiški meji prihajajo cel čas zelo razburljiva poročila o operaci-jah Pancho Ville v Severni Mehi-ki.

Poroča se, da so Villisti sežgali most pri Ortizu, neki železniški postaji, ter tako preprečil, da ne bo mogel general Trevino v Chi-huahui dobiti nobenih ojačenj. — Villa je moral gotovo vedeti, da bo dobil Trevino še več čet iz Tor-reona. Ta most je eden največjih kar jih je v Mehiki. Preko reke se ne more priti drugače kot po ti-stem mostu, ker siloviti dere.

Neko drugo poročilo se glasi, da imajo zdaj Villisti v svojih ro-kah vlake na zahodnih progah Mehiške severozahodne železnice. Villa ima baje vedno več mož, ve-liko jih je še brez orožja.

Andres Garcia, generalni in-špektor Carranzovih konzulatov, ki je danes odpotoval od tukaj proti Washingtonu in New Yorku, je izjavil, da ima informacije, da so v Združenih državah ljudje, ki pomagajo Villi, ki ga zaklada-jo z vsem potrebnim.

Ko je prišlo poročilo iz vojnega departamenta o neki zaroti, se je takoj zastražilo vsako točko ob ameriško-mehiški meji.

V Chihuahua mestu je zdaj o-koli 11.000 mož. General Trevino je naznanil, da se ne boji nobene večje nevarnosti od strani Ville.

San Antonio, Tex., 27. oktobra. Glavni stan milice Združenih dr-žav je pričel vse potrebno ukre-pati, da bo vojaštvo tudi za zimo dovolj preskrbljeno.

Atlantinc City, 27. oktobra. — Pri današnji seji ameriško-mehi-ske komisije so ameriški komisarij vstrajali pri tem, da mora vlada Združenih držav takoj vkreniti ka-ke korake, da se prepreči, da ne bo bandit Villa dobival nadaljno pomoč iz Združenih držav.

Pravijo, da jim je znano, da se je utihotalpalo municije preko meje in se jo je pošiljalo Villi.

Domneva se, da bodo te konfe-rence kmalu končane v obojno za-dovoljnost. Čez par dni bodo šli komisarij najbrže v Washington, kjer se bodo vršili zadnji sestan-ki.

Liebknecht.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Socialistična manjšina v Reichsta-gu je zahtevala od odbora „da de-luje na to, da se dra. Liebknehta, socialističnega voditelja, ki je zdaj zaprt, odpusti za toliko časa, da bo mogel prisostvovati Reichstag-vim sejam. — Dozdaj so bili brez uspeha.

(Dr. Liebknecht je kot gotovo še znano, obsojen v ječo radi voja-ske veleizdaje).

Pošiljateljem denarja!

Valed zole slabe poštno zveze svetujemo rojakem pošiljati zdaj denar v stare domovine po brezničnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljateve za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali našaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Breznične pošiljateve gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na določeni naslov.

Potrđil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrđilo s pečatom zad-nje pošte in lastnorocnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrđila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrnjena.

Opozorjamo, da je mogoče po brezničnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljateve se naj nam pošljijo le poštno Money Ordere in denar v gotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljateve ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE \$4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošilje naj se brzojavna.			
K	\$	K	\$
K: 100.00.....	\$13.00	K: 600.00.....	\$78.00
K: 200.00.....	26.00	K: 700.00.....	91.00
K: 300.00.....	39.00	K: 800.00.....	104.00
K: 400.00.....	52.00	K: 900.00.....	117.00
K: 500.00.....	65.00	K: 1000.00.....	129.00

TVRDKA FRANK SAKER.

38 Cortlandt St., New York, N. Y.

Iz Grške.

Francozi so aretirali voditelja gr-ških rezervistov. — Pogodba med grško vlado in zavezniki.

Atene, Grško, 27. oktobra. — Pred kratkim se je vršila konfe-rencia političnih zastopnikov Fran-cije in Anglije. Pri tej priliki se je razpravljalo skoraj samo o stali-šju Grške. Grški kralj je baje po-polnoma zadovoljen z izidom konfe-rence.

Grški vladi so stavili sledeče točke, katere bo najbrže izpolnila: Grki se morajo pokoriti vsem zahtevam francoskega admirala Fourneta. Grška vlada mora skr-beti za mir v Atenah in v Pireju. Grška vlada ne sme oponirati Ve-nizelosu in njegovi „narodni ob-rambi“, ki je karaktrizirana kot „protibolgarska“.

Atene, Grško, 27. oktobra. — Francoske oblasti so večerj areti-rale voditelja „rezervistov“, Chri-stiossa, Vseh „rezervistov“ je ka-kih 70.000, ki so z dušom in tele-som vdani kralju.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Iz Pariza poročajo, da je izbruh-nila v Črnigori in nekaterih alban-skih okrajih vstaja.

Avstrijska in nemška vlada to poročilo odločno dementirata, češ, da vlada v Črnigori in Albaniji popoln mir.

Pet mrtvih.

Keokuk, Ja., 27. oktobra. — V neki tukajšnji tovarni za plin je nastala eksplozija, ki je zahteva-la pet žrtve. Ko so hoteli trije o-gnjegaseci prinesiti žrtve iz poslop-ja, so vsled dimu omedleli. — Me-sto je že drugi dan brez plina.

Italijani in Avstriji.

Rim, Italija, 27. oktobra. — Italijanski vojni urad poroča, da je položaj na vseh frontah neiz-premenjen, kljub temu, da se je vršila več bojov na kraški in na tirolski fronti.

Železniška stavka v Parizu.

Pariz, Francija, 27. oktobra. — V pariških predmestjih so zastav-kali cestno-železniški delavci, ker je taka draginja, da jim ni mogo-če izhajati pri sedanjih plačah. Največ stavka žensk, kajti teh je zdaj uslužbenih več kot moških. Promet sicer ni vstavejvn, toda teče veliko manj tramvajev.

Predsedniške volitve v Kubi.

Havana, Kuba, 27. oktobra. — Prvega novembra se bodo vršile v Kubi predsedniške volitve. Kdo bo izvoljen, še ni nič goto-vega.

Nemci in zavezniški kapitani.

London, Anglija, 27. oktobra. Neko poročilo iz Curiha se glasi, da je nemška vlada sklenila, da bo odzdaj naprej smatrala vse zavez-niške kapitane, ki jih bodo vjeli nemški submarini oziroma parni-ki, kot špijone, češ, da imajo od svojih vlad naročila špijonirati v Nemčiji, ako bi bili slučajno vjeti, in se bo tudi kot s takimi postopalo.

Francozi se bližajo Vauxu. Morska bitka v Kanalu.

FRANCOSKE ČETE SO NAPREDOVALE JUŽNO IN ZAHODNO OB TRDNJAVI VAUX. — ZAVEZNIŠKI ZRAKOPLOVEC JE NAPADEL DESET SOVRAŽNIH LETALCEV. — V KANALU SE JE VRŠILA POMOR-SKA BITKA. — ANGLEŽI PRAVIJO, DA SO NEM-CI IZGUBILI DVA RUŠILCA, TER PRIPOZNAJO, DA SO IZGUBILI EN TRANSPORT IN EN RUŠI-LEC. — NEMŠKO POROČILO JE DRUGAČNO.

Pariz, Francija, 27. oktobra. — Ni samo to, da so Francozi danes odbili deseti nemški protinapad, ki je bil vpriporjen na nove pozicije v bližini trdnjave Vaux, tem-več so tudi napredovali v svojih operacijah, v katerih ho-čejo obkoliti trdnjavo in jo potem na kak način zavzeti.

Vaux je zdaj še edina trdnjava, katere predtrdnjave so še v nemških rokah.

Artilerijski boji so se vršili cel dan na verdunski fronti.

Na sommeskem bojišču je padal dež in tako oviral vojne operacije, toda ni preprečil zračnih bitk in poletov nad sovražne postojanke. Francoski letalci so vrgli več kot 400 bomb na razne nemške pozicije na verdunski in sommeski fronti.

Kakšne uspehe ima francoska artilerija najbolj pri-ča neko pismo, ki so ga vojaki dobili pri nekem vjetem golobu-selu. Pismo se glasi:

— Sovražni ogenj, ki prihaja nad nas iz topov naj-težjega kalibra, je tak, da so pozicije S, C in H v veliki nevarnosti. Par utrd smo morali že prepustiti in se pri-družiti 83. in 98. polku, ki sta se morala že tudi nekoliko nazaj pomakniti.

Utrdba V (von Raunova) je istotako na razpolago so vraznemu ognju. Bataljon zahteva, da se mu do večera pošlje pomoč, sicer bo nemogoče vzdrževati.

Prvi poročnik Steinbrecht. Tudi sovražna artilerija je zelo aktivna. Obstreljeva-li so naše postojanke pri Douaumontu in napravili nekaj škode.

Angleško poročilo, ki je došlo sem, se glasi, da je bi-lo v zraku zelo aktivno. Posebno se je odlikoval nek an-gleški zrakoplovec, ki je, ko se je spustil v zrak, pričel streljati iz strojne puške na desetero nemških letal, ki naj-brže niso imela takega orožja. Nemški zrakoplovi so zlete-li za nemško črto.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Nemško uradno po-ročilo se glasi, da so se na verdunski in sommeski fronti vršili hudi boji.

Francozi so napali naše pozicije pred Verdunom, toda vsi napadi so se jim ponesrečili.

POMORSKA BITKA.

London, Anglija, 27. oktobra. — Nemški torpedni ru-šilci so poskušali pretekle noč napasti angleške transpor-te, ki vozijo preko Kanala. Bilo jih je okoli deset. Admi-raliteta danes poroča, da se je nemški poizkus temeljito izjalovil. Dva rušilca sta bila potopljena, drugi so morali pa bežati.

Dalje pa pristavlja angleško naznanilo, da se pogre-ša in angleški torpedni čoln in rušilec „Flirt“ ter da je ru-šilec „Nubian“ nekoliko poškodovan.

Nemškim rušilecem se je istotako posrečilo potopiti prazni transport „Queen“. Moštvo je rešeno.

Berlin zanika, da bi Nemci kaj izgubili, temveč pravi, da so imeli Angleži velike izgube.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Najmanj enajst na-vadnih parnikov in dva ali tri rušilce so naši torpedni čolni spravili v globočino, ko so napadli angleške ladje v Kanalu med Folkenstone in Boulogne, kot se glasi urad-no poročilo nemške admiralitete, ki je bilo ravnokar iz-dano.

Dalje je omenjeno v poročilu, da so se vse nemške la-dje srečno vrnile v nemško luko.

NOVI AVSTRLJSKI MIN. PREDSEDNIK.

London, Anglija, 27. oktobra. — Reuterjevo poročilo iz Amsterdama se glasi, da je dunajsko večerno časopis-je prineslo naznanilo, da je bil imenovan za novega mini-strskega predsednika dr. von Koerber, kateri je bil že enkrat na tem mestu.

Takoj se je lotil dela, da bo spravil skupaj nov kabi-net, kajti prejšnji je resigniral takoj potem, ko je bil v-streljen baron Stuerghk.

(Dr. Koerber je bil avstrijski ministrski predsednik do januarja 1905. On je bil finančni minister v Stuer-gkhovem kabinetu, za katerega je bil imenovan v febru-arju 1915.)

REICHSTAG ZAHTEVA, DA SE JAVNO DEBATIRA O VOJNI POLITIKI.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above offices:
#2 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York...	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	4.50
Za pol leta	Za Evropo za pol leta	2.55
Če celo leto za mesto New York...	Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prišlejo.

Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

#2 Cortlandt St. New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Žrtve.

V današnjih časih je beseda žrtev na dnevnem redu. V vsakem poročilu se bere o žrtvah, žrtve se nam smilijo, žrtev se spominjamo, za žrtvami žalujemo.

Žrtve so različne. — Če pade v boju z Italijani tisoč Slovencev, pravijo naši Jugoslovani, da so padli gnani od krutega avstrijskega biča v boju za svobodno domovino; Slovenci zatrjujejo, da so bili žrtve lahonske pohlepnosti Italijani so pa mnenja, da jih vodi samo mimo njihovih trupel pot do zmage.

Če me zmaga in pobije moj nasprotnik, sem jaz žrtev, če jaz ubijem nasprotnika, ga ne smatram za žrtev. Nasprotnik nima nikakih žrtvi; žrtve smo le mi in naši, če jim kdo kaj prizadene.

Čudno, kako so ljudje kratkovidni in malenkostni. V tem slučaju mislimo namreč one naše brate, ki so nam bratje po krvi, jeziku, značaju, ne pa po mislih in prepričanju.

Škoda, da je teh naših bratov tako veliko število, — škoda, da jih je skoraj naša cela domovina polna in da jih je v Ameriki desetkrat več kot je nas.

Ti naši bratje v naši novi domovini mislijo, da sta bili zadnji dve leti žrtvovani na vsem božjem svetu samo dve osebi.

Prva je bila žrtvovana takoj začetkom vojne. Ko je bila še pri življenju, se je imenovala Njegova cesarsko-kraljeva visokost nadvojvoda Franc Ferdinand, bodoči cesar avstrijski.

Druga je bila žrtvovana pred par dnevi. Imenovala se je: njegova milost grof Karol Stuerghk.

Ko je dospela v Ameriko brzokajka o umoru prvega, se je v patriotičnih srcih vzbudilo sovraštvo do naroda, "ki je uplival na otroka dvojne monarhije", da je umoril najboljšega avstrijskega državljana, pa ne samo državljana, pač pa celo človeka, kateremu bi bila glava kmalo toliko zrasla, da bi bila prva in največja v državi.

Žalovanje je bilo silno neizmerno. Jeza je priklopila do vrhunca, vse je upilo po maščevanju.

Vlada jim je dovolila, da se smejo maščevati, po mili volji, kolikor hočejo.

V tistem dovoljenju se je nadalje tudi milostno glasilo, da bo vsak obešen ali pa vstreljen, ki se ne bo hotel maščevati.

In takrat je začel naš narod krvaveti.

Pred očmi so mu naslikali podobo cesarskega človeka, ki je omahnil in umrl vsled bombe "velezidajalca".

Naslikali so mu ženo cesarskega človeka, ki je tudi umrla, in naslikali so mu par otrok cesarskega človeka, češ da so sirote vredne največjega pomilovanja.

To je videl pred seboj Slovenec, ko so mu dali puško v roko in mu zapovedali maščevati se.

In maščevanje se je začelo. Padel je prvi Slovenec, padel je drugi, padel je stoti.

Ali je že dovolj maščevana kri dveh oseb? Ne, ni še! Še tisoč, še desetisoč vas mora pasti! — Šli so in so padli!

Ali je dovolj maščevana kri? Ni še!

Vse, kar je najboljšega med vami, mora pasti, vse vaše žene morajo stradati, vsi vaši otroci lakote umirati.

Zakaj? Da bo dovolj in popolnoma maščevana smrt dveh oseb, rojenih iz matere, kakor vi, in umrlih, kot je vas že na tisoč umrlo.

To maščevanje in žrtvovanje traja že dve leti, s tem razločkom seveda, da se drugod maščujejo za druge stvari.

Italjani se na primer žrtvujejo za svobodo svojih bratov, ki so trpeli pod avstrijskim jarmom, Francozi se maščujejo nad Nemci, kateri so jih bili pred štiridesetimi leti natepli, Nemci se hočejo maščevati nad Angleži, Srbi nad Avstriji, Rusi nad Avstrijo in Nemci.

Koliko krvi je bilo že prelito v tem maščevanju in koliko je še bo!

Kakor hitro je mera polna, jo izpraznejo, tako da je prostora vedno več kot dovolj.

Naši ameriški bratje ne pojmiyo tega. Oni se takorekoč naslanjajo ob žrtvah, ker jih ne poznajo. V dno svoje duše smi prepričani, da bi veliko število naših rodni slo-

venskih bratov v Ameriki veselja zavriskalo, če bi brali novico:

Slavna avstrijska armada je pod poveljstvom slavnega Borojevića prodrla do Sicilije. Jasno je, da so na tem zmagovalnem prodiranju padli vsi slovenski in hrvaški vojaki. Slava jim večna, ker so se žrtvovali za domovino!

Zadovoljno bi se potrkali na prsa, češ, pa smo jih, — kranjska kri itd.

Druga žrtev, ki so jo občutili naši bratje, je avstrijski ministrski predsednik. Ker ga je slučajno umoril madžarski žid, so proti Madžarom in židom in ker je morilec slučajno socialdemokrat, so proti socialistom.

S Stuerghkom in nadvojvodom Francem Ferdinandom simpatizirajo, z drugim ne.

Mogoče so res tako kratkovidni, da v morju krvi ne razločijo ničesar drugega kot dvojne velikih zlatih port?

Ali niso vsi ljudje enaki? Ali ni navadnega vojaka ravno tako škoda kot ministra oziroma člana cesarske rodbine?

Ferdinand je imel dvojce otrok, ki bosta pa imela do smrti dovolj jesti, ki bosta imela sploh vse na razpolago, kar jima srce poželi.

Naši ljudje so imeli po pet do osem otrok, ki morda že zdaj lakote umirajo.

Če smo ljudje, presodimo: kdo je vreden večjega pomilovanja?

Le postavite v oltar dve nedolžni žrtvi: Ferdinanda in Stuerghka! Mi se ne bomo klanjali njunemu spominu. Mi se jim ne bomo klanjali, ker vemo, kako malenkostna sta dva in kako veliko jih je tisoč.

— k.

Kajzerjeva politična stranka v Ameriki.

Čas bo prinesel, da bomo videli, kaj je pronesla propaganda v politične mozirje dosegla. Ako danes pregledamo povrsno nemške razmere, vidimo stvari, ki nas presenetijo.

Vsak nemški dnevnik v Združenih državah — izjema je le en sam — poziva nemške Amerikance, da volijo za kandidata, ki bi bil po njihovih mislih v prilog nemškega kajzerja in njegove vlade.

Vsi dnevniki in mesečniki brez izjeme se potegujejo za isto stvar. Ne smemo se pa motiti s tem, češ, saj to časopisje je brez vpliva. Vedeti moramo, da je to časopisje zelo vplivno in da ima veliko moč.

V New Yorku je dnevnik, pišan v nemškem jeziku, ki se imenuje "Volkszeitung", uradno glasilo newyorških socialistov, ki je že od prvega dne zavzemal zelo trdno podlago, kar se tiče stvari. Ta časopis se kot socialistično zavzema v prvi vrsti za takozvan internacionalizem, poleg tega pa še — kar je veliko večje važnosti — za delavstvo tukaj v Ameriki in v Nemčiji. Naj bo časopis že tak ali tak, čast se mu mora dati, da je nadvse značajan.

Ta list je izgubil tekmo te vojne veliko cirkulacije, izgubil je nemške oglašne, toda ostal je pri istih principih kot je bil vedno. Volkszeitung je danes edin nemški časopis v Združenih državah, ki je ostal kot nekakša žerjavica od velikega ognja, katerega so bili naredili Nemci v časih, o katerih smo pisali v prejšnjih člankih pod naslovoma "Mnenje ameriškega socialista o Nemčiji" in "Današnji Nemci v Združenih državah".

Govoriti hočemo o kajzerjevi politični stranki v Ameriki.

V kajzerjevi ameriški stranki so vsakovrstni Nemci, bogati in revni, katoliški in protestantski ter ateisti, ki glasno preklinjajo vse, kar je božjega in duhovskega; potem so republikanci, demokrati in progresivi; — vsi so zdaj v eni veliki stranki — v kajzerjevi — da mu morejo tako pomagati, da bo obdržal Belgijo in da bo mogel topeirati še več Lusitanij.

Ameriško nemštvo je danes izvrstno organizirano in kot tako je pripravljeno 7. novembra, ko se bodo vršile predsedniške volitve. Kolikšna pa je pravzaprav ta stranka? In koliko časa bo ta stranka obstojala in pomagala kajzerju, da si bo temlaže ustvarjal večjo državo?

Ljudsko štetje 1. 1910 je pokazalo, da je v Združenih državah bilo okoli 8,000,000 prebivalcev nemškega pokolenja. Od teh je bilo 2,500,000 Nemcev, rojenih v Nemčiji in Avstriji. Od onih, ki so rojeni v Združenih državah, gotovo ni več nemških propagandistov kot en odstotek, seveda veliko več jih je na tihem in mirno čutijo svojo nemško dušo.

Toda glade onih, rojenih v Nemčiji, je stvar čisto drugačna. Tekom zadnjih enainvajsetih let je bilo priseljevanje iz Nemčije v Združene države zelo majhno, — lvala Bogu.

Dne 22. oktobra je prinesel newyorški "Times" v svojem članku, tikajočem se ameriških volitev, nek odstavek, glaseč se: "Ako se je napravilo nemško stranko, ki bo gotovo v enem oziru uspešna, zakaj se ne bi napravilo še eno italijansko, eno židovsko, eno rusko stranko? Ali bomo mi res postali druga Avstrija? Ali se bodo ti različni elementi pojavljali med našim prebivalstvom v vsakem važnejšem problemu in bodo odločevali s stališča zunanje politike kakšne evropske države?"

Dva norveška parnika zaplenjena.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Uradno se naznanja, da je nemška vojna ladja zaplenila dva norveška parnika, ki sta vozila kontraband.

Dva norveška parnika potopljena.

London, Anglija, 26. oktobra. — Poroča se, da sta bila danes potopljena dva norveška parnika, življenj menda ni izgubljenih.

Protest.

Društvo sv. Pavla št. 116 J. S. K. J. v Dehmontu, Pa., je na svoji redni mesečni seji dne 15. oktobra vzelo nekatere točke, katere so bile sprejete na 10. glavnem zborovanju v Evelethu, Minn., v pretrih in protestih:

1. Proti točki, ki se glasi, da ima glavni tajnik plačane dnevnice ob času revizije knjig, ker on ima zadosti visoko pripoznano mesečno plačo, kar se tiče v glavnem uradu J. S. K. J. Jednote. Naše društvo predlaga, da se mu ob času revizije knjig dnevnice odvzamejo.

2. Proti novi točki, ki je bila sklenjena na 10. glavnem zborovanju in ki se glasi, da, ako kateri član vedoma dela pod stavko, da se ga črta. Ker naša organizacija ni nikakoli stavkarska organizacija, zatorej se tudi ne moremo strinjati s tako točko, vsledčesar naše društvo predlaga, da se to novo točko črta.

3. Proti novi točki, ki se tiče društvenega premoženja in ki se glasi, da ima Jednota pravico posedovati ali nadzorovati v prepiru ali razdoru krajevnega društva. Naše društvo protestira proti takim delovanjem, kar se tiče prepira ali razpadanja ali razdora društvenega premoženja, vsledčesar naj društva po svoje rešujejo, kakor sama hočejo, ker je njihova last, nikakor pa ne Jednota, ker ni Jednotina lastnina.

Predlagano, da se ta točka črta. Naše društvo je enoglasno sklenilo, da se te točke odstranijo, ker je društvo sprevidelo, da ni v korist ne društvom in ne J. S. K. J. Cenjena društva, ako se strinjajo z našimi predlogi, jih blage volje podpirajte, delajte, da bodo prejkomogče prišli na splošno glasovanje. V enakih slučajih bomo tudi mi podpirali.

Pripomba: Naše društvo se popolnoma strinja in podpira predlog, ki ga je stavilo društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 v Clevelandu, Ohio, da ostane glasilo po stari pogodbi "Glas Naroda".

Jurij Previe, predsednik.
Andrew Bogatay, tajnik.
Anton Primožič, blaginjak.
John Remie, zastopnik.

Zavezniki pričakujejo še dve leti vojne.

"Providence Journal" je priobčil neko poročilo iz Anglije, katero ni smelo v Ameriko potom zvez, ki jih kontrolira angleški oziroma zavezniki cenzor, temveč je prišlo po pošti v Kanado na zastopnika omenjenega lista, odkoder se je potem posrečilo spraviti pismo v Providence, R. I.

Pismo se glasi: "...Vsi politiki v zaveznikih državah in vsi vojaški poveljniki v Rusiji, Angliji, Franciji in Italiji so prepričani, da še vojna ne more prej končati kot v dveh letih."

"Vsi so prepričani, da vojne ne bo mogoče hitro končati, ako se ne bo najprej vnelo Avstrijo."

"Medtem ko je položaj na zahtodni fronti za zaveznike zelo ugoden, so kljub temu vsi prepričani, da ne morejo prisiliti Nemce, da bi se umaknili tako daleč kot bi oni hoteli."

"Vsi se zavedajo, da imajo Nemci za fronto še osem milijonov vojakov, najmodernejše izdelanih."

"Vedno bolj se vpoštevata, da so bile sedanjne zavezniki, zlasti angleške izgube ogromne za ozemlje, katerega so zavzeli."

"Zdaj so prišli vsi do prepričanja, da ni vredno žrtvovati toliko ljudi za to ozemlje, medtem ko je mogoče zmago drugače doseči."

"Načrt, katerega je izdelal francoski general Joffre, se bo naprej izpeljevalo, toda z nobeno gotovostjo in trdnim sklepom, se daj se bodo vršile le še operacije, katere so potrebne, da se držijo Nemce na fronti."

"Zavezniki generali pravijo, da se mora nadaljevati z napadi na zahodni fronti, kajti s tem se zadržuje nemške vojske na zahodu, ker sicer bi lahko Nemci vse te čete odposlali na balkansko fronto."

"Ako bi se Nemci danes umaknili — je rekel ob neki priliki general Joffre — nazaj do 165 milj dolge črte, ki se vleče od Antwerpna do Namurja in od Montmedja do Etainna, bi si s tem prihranili najmanj 25 divizij in

KAKI IZBORNI LINIMENT

ima veliko število uporab v vsaki hiši. Nikoli ne poteče dan ne da bi ga kakoli član imel pri liko rabiti.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je taki liniment ter se že rabi preteklih 35 let. Izkazal je svojo vrednost pri zdravljenju

REVMATIZMA, NEVRALGIJE, IZVJENJENJ, OTOKLJAJEV, OTEKLIH, OTEKLIH ZLEZ, OKORELIH SKLEPOV IN MIŠIC, KRČEV, BOLEČIN IN BOLESTI.

Cena 25 in 50 centov.

Čitate sledeče pismo: "Severovo Gothardsko Olje se je izkazalo zelo uspešno. Moja žena je imela hude bolečine v nogah toda po rabišnju Severovega Gothardskega Olja so bolečine postale manj hude in ko je porabila pol steklenice so bolečine popolnoma izginile."

John Mikulastik, Rfd. No. 1, Box 96, Iron Mountain, Mich.

Kupite Severovo Pripravko v lekarnah. Ako jih ne najdete, dobite naročite jih od nas. Zavržite nadomestive.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Belgijci morajo delati v Nemčiji.

O nemškem terorizmu v Belgiji se je že veliko pisalo. — Nedavno je bilo na kratko sporočeno, da je nemški poveljnik odredil, da bodo morali tudi Belgijci delati na polju kot so morali prebivalci severne Francije, kol so morali mlade deklice iz Lille iti v Nemčijo in opravljati delo tlačanov.

Ravnokar prihaja iz Evrope brzokajno poročilo, katero je prinesel amsterdamski list "Telegraaf".

Ta list piše, da so nemške oblasti v Belgiji izvedle tisto, kar so zadržale naznabile potom lepakov. Iz več krajev so že odvedli prebivalstvo.

List piše: "V ponedeljek so poslali 5,000 prebivalcev iz Ghenta, največ žensk, kajti moških tako ni, v Nemčijo, kjer bodo morali delati."

"Nemška Wolfova agencija je poslala sem poročilo, da je stalo pred Flemsko univerzo v Ghentu par tisoč ljudi, dijakov in profesorjev, ki so opazovali oblasti, ko so spravljale v res ljudi, katere so potem odpeljali. Opazovali so mirno, ker so se preveč zgrajali, da bi mogli dati duška svoji jezi."

"5,000 ljudi se je odvedlo na postajo, ne da bi se kdo kaj oziral na izteke, na solze."

"Vsak si je moral vzeti na pot dva para močnih čevljev in dve volneni odeji."

"Tudi v Selzaete se je odredilo, da se pošlje naprej 5,000 oseb, ravno toliko v Oudenarde."

"V Belgiji primanjkuje hrane, kajti pridelek so sli v Nemčijo."

"Naj živi nemška 'kultura', ki se v polni duči zvezi v Belgiji, severni Franciji in Poljski!"

Poštene besede.

Pred American Public Health Association je v Cincinnati, Ohio, govoril dr. J. W. Kerr, pomožni generalni zdravnik United States Public Health Service sledeče poštene in resnične besede:

"Nihče ne more zanikati, da je veliko število delavcev, ki ne morejo uživati življenja, veselja in udobnost pri sedanjih delavskih razmerah."

"To nima samo posledice, da je zdaj pomanjkanje delavcev, ker prehitro mro, temveč ima tudi te posledice, da je zdaj veliko več bolezni, kot bi jo bilo mogoče, ako bi vlade drugega razmere, kar se tiče delavstva."

"Jaz pravim, da je v interes delodajalca, delavca in države sploh, da se razmere izboljšajo."

Dalje je navajal, da se je pričelo delati na to, da se bo izboljšalo te razmere, da se bo prišlo do spoznanjenja med delavci in kapitalisti.

Ako bo to mogoče, je seveda vprašanje, na katero ne more danes še nihče odgovoriti. Ako bi kdo rekel, da je to nemogoče, in ako bi drugi rekel, da je to mogoče, bi gotovo prvenemu bolj vrjeli kot drugemu.

OPOMIN.

Tempotom opominjam dolžnika Matijo Likarja, da mi vrne \$45, katere sem mu posodil, da je poslal karto svoji sestri. Dal sem mu na Caselman pri Rakudi.

Anton Knafelc, Josephine, Pa. (28-30-10)

POZOR, NEWYORSKI SLAMNI-KARJI!

V torek zvečer dne 31. oktobra, se bo vršila seja vseh članov slamni-karske unije, krajevnih postaj 24 in 42, v Manhattan Lyceum, 66 E. 4. St.

Seja se bo pričela točno ob 6.30. Vsak član mora imeti s seboj svojo unijsko karto, kajti brez nje ne bo nihče dopuščen v zborovalnico.

Reševala so ob sledeče točke:

1. Sedanje razmere v orbiti; — prihodnja slamni-karska sezona.

2. Povišanje plač operatorjem in blokarjem.

3. Število tedenskih in vzorčnih (sample) delavcev, ki bi bilo dovoljeno v eni delavnici; — in plača za te delavce.

4. Iskanje služb.

5. Kako je treba reševati vprašanja plač.

Člani krajevnih postaj 24 in 42! Čas je zelo resen. Vsak od vas se mora vdeležiti te seje. Nihče ne sme zanemarjati svoje dolžnosti do organizacije, ki je nastala po težkem organizacijskem delu.

Vsi pridite, da bo mogoče uspešneje reševati gori navedene obrtniske probleme, da se nam bo tako mogoče pripraviti in sestaviti naš "preparedness" program za to sezono.

Ne pozabiti doma vaše unijske karte.

Brat Ferencak bo našim slovenskim članom celo stvar pojasnil pri seji v slovenskem jeziku. Skupni odbor Unije izdelovalcev slamnikov, krajev. post. 24. in 42. (Ad. 3x).

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE
Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirane dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 96 Wilcox, Pa.
 Podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS TAUCHER, Box 636, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Tajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI URAĐNIKI:

DR. MARTIN IVKO, 909 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAZ PODVARNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 Čl. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 Čl. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 Čl. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 Čl. porotnik: MARTIN STANČIČ, Box 78, Franklin, Kan.
 Čl. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., E. F. D. 1, Griggsfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
 Čl. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 136, Broughton, Pa.
 Čl. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja na I. tajnika Ivana Telbana, P. O. Box 171, Forest City, Pa.

Družinske glasilo: "GLAS NARODA".

V Bayonne zopet vre.

Zopet je nevarnost, da prično delavci v Bayonne pri Rockefellerjev Standard Oil Co. še enkrat s stavko, in posledično je istotako zopet nevarnost, da bodo Rockefellerjevi oče prišli zopet s svojo metodo, katere se poslužujejo ob takih prilikah, namreč pušk, in ako ne zadostujejo navadne, pridejo v akcijo pa strojne.

Zadnja poročila iz Bayonne se glase, da je družba prevarila svoje delavce in da je mogla, da stavka v teku enega dne izbruhne.

Strokovni delavci so že nabili vabila, s katerimi vabijo druge delavce, da takoj zastavkajo.

Topot bodo najprej zastavkali strokovni delavci, in skoro popolnoma gotovo je, da bodo iz simpatije do teh delavcev zastrajkali zopet vsi poljski, slovaški, litvinski, ruski in drugi delavci, ki so zadnjice dišali in čutili smodnik in kroglice.

Celo mesto se boji, da bo zopet stavka, da ne bo vrneno iti človeku na cesto.

Sedajnja stavka bo posledica — seveda, ako bo izbruhnila — perfidnosti Standard Oil Co., ki neče približati plač strokovnim delavcem, katerim so uradniki družbe obljubili, da jim bodo približali, da so potem nehali stavit.

Takrat so se delavci vrnili na delo in zahtevali — zlasti angleščine — da naj jim družba daje kak bonus, katerega se jim je bilo že večkrat obljubovalo. Odbor, ki so ga delavci izvolili, je poslal družbi ultimatum, v katerem so zahtevali, da družba izpolni obljubo.

Superintendent je uvidel, da se nad Standard Oil Co. zopet nekaj temni, in kar je poklical zastopnike slovaških, poljskih, ruskih in litvinskih delavcev ter jim povedal, da grozijo strokovni delavci zopet s stavko. Vprašal jih je, če bodo zastavkali iz simpatije do njih. Zastopniki niso hoteli ničesar obljubiti.

"Ako boste vi (Slovaki, Poljaki itd.) mirni in se ne boste vmešavali v stvari, ki so med nami in angleško-govorinimi delavci — Amerikanci in Irski — potem, mišlim, da bomo mi sami lahko obračunali žnjimi", je rekel superintendant Hennessy. "Ko bomo enkrat žnjimi gotovi, potem bom storil vse za vas, kar je v moji moči."

Pozneje so se sestali voditelji angleško-govorinimi delavci s slovanskimi in jih vprašali, ako so pripravljeni žnjimi zastrajkati. Večkrat se je vršila seja in tako bodo zastavkali strokovni delavci, bodo zapustili delo tudi vsi navadni delavci ali "laborers".

Zdaj se bodo vršile le še manjše seje. Policijska moč je zopet na površju. Izdano je bilo še naznanilo, da ne bo policijski departament dovolil nobenih sej več v javnih dvoranah.

Ravnokar je došlo poročilo od Odbora za industrijske zadeve, ki je večer izjavil, da se bo takoj vpeljala federalno preiskavo glede zadnjih dogodkov v Bayonne. Policijske je obdolžena brutalnosti.

Omenjeni Odbor pravi, da se je doznelo, da je inspektor Cady rekel, da je edin način, katerega se je moglo posluževati v stavki: streljati na strajkarje. Cady vse zanika — se razume! — in pravi, da bo Odbor tožil za visoko svoto denarja.

Inspektor je seveda lahko zanikal svoje besede, toda svojih dejanj mu skoro gotovo ne bo moglo. Inspektor je bil isti, ki je vodil strajkarje po Hook okraju, kjer je policija streljala na desno in levo ter mlatila s krepelci po strajkarjih, ki pa niso hoteli ničesar storiti.

Pred par dnevi se je obsodilo devet strajkarjev, ki so obsojeni, da so nosili orožje, na eno leto ječe.

Tolika je moč očeta Rockefellerja!

Neizvršljiv predlog.

Newyorškemu "Timesu" je nek časnikar poslal brzojavko, v kateri piše o grozotah, v katerih se danes nahajajo evropski narodi, koliko bede morajo pretrpeti, da so večkrat lačni kot siri itd.

Ko končuje s tem opisovanjem razmer, pa pravi, da bi bilo od Združenih držav zelo hvalevredno in človečansko delo, ako bi prevzele v oskrbo vse vojne vjetnike, ki se nahajajo v vojskujočih se državah, seveda od tega bi morale evropske države plačevati, namreč Nemčija bi plačala za svoje ljudi, ki so bili vjeti od Angležev, Francozov, Rusov itd., Anglija in druge bi pa zopet plačevale za svoje.

Ta predlog je po našem mnenju neizvršljiv.

Toda recimo, da bi se ga izpolnilo; — v kakem položaju bi se potem Združene države nahajale? Vzemimo v prvi vrsti Nemce.

V raznih pristaniščih je zdaj interniranih par sto nemških mornarjev, katerih Združene države nikakor ne morejo držati pod tako kontrolo, da ne bi mogli pobegniti. Že zdaj jih je par uslo in odšlo celo nazaj v Nemčijo.

Kako bi bilo pa, ako bi bilo tukaj par milijonov nemških vjetnikov? Združene države bi se nahajale naravnost v obupnem položaju. Skoro gotovo Združene države ne nimajo sile — razven sile v orožju, katere se pa seveda ne bi mogle posluževati —, s katero bi krotile in držale v vzornem redu nemške koncentracijske tabore.

Toda, to bi bili le Nemci; potem pride pa še par milijonov Rusov, nekaj Angležev in več stotisoč Francozov ter drugih narodov, ki so zdaj vjeti v Nemčiji. Ti gotovo ne bi veliko zaostajali za Nemci.

Torej je popolnoma nemogoče, da bi se Združene države kaj takega podstopile. In če bi se hoteli

podstopiti, potem bi gotovo vojskujoče se države ne bile pripravljene, vsaj Nemčija popolnoma gotovo ne.

Znano je, da opravljajo v Nemčiji velik del dela francoski, angleški in ruski vjetniki, ki so jih nemške armade vjele. In vse to delo opravljajo — ker ga morajo — za malenkostno hrano, ki je le tolikšna, da jih drži pri življenju. Nemčiji so ti vjetniki v večjo korist kot ji pa napravijo škode s tem, da jedo.

Ravnokar je v drugih državah, toda v veliko manjši meri.

Villa.

Bandit Villa zopet rogovilo po Severni Mehiki in kot se poroča celo ogroža moč "de facto" predsednika Carranza, ki misli menda že bežati.

Te vesti so prišle našemu ultramerikanu Hearstu kot blažilo.

Takrat, ko je Villa umoril par Amerikancev in se nato skril v gorovje, vsled česar je potem prišlo do nasprotov med vlado v Washingtonu in Carranza, se je Hearst, kakor tudi drugim ameriškim kapitalistom sree smejalo, češ, zdajle bomo — ali bolje: bodo — vdarili in kar kratkoma podjarmili Mehiko.

Te sanjajoče račune so jim bili takrat prekrizali v Washingtonu. Potem so bili za enkrat že pozabili — oziroma vsaj tiho so bili — na Mehiko.

Danes so pa zopet na površju vojne željni elementi, ki hočejo osvojiti Mehiko s krvjo ameriškega naroda, ki ne bi imel od Mehike pravih pravzaprav nobene koristi, in tako povečati svoje že tako velike interese v Mehiki.

Danes je možnost, da pride Villa zopet do Juareza, do ameriške meje in napade Amerikance. To bo zopet vojnih klicev! In to bo zopet upanja za Hearsta in njegove sovratnike, ki imajo v Mehiki posestva, jame, olje, premog in bogve kaj še vse.

Hearst je zapisal sledeče visoke besede: "Zdaj se žali spomin naših državljancev, ki so postali žrtev Mehikanecov."

On hoče s tem reči, da se mora vsled teh ameriških žrtev napovedati Mehiki vojno, v kateri se bo poklalo par tisoč ameriških državljancev, ki pa ne bodo mehiške žrtve, temveč žrtve ameriškega kapitalizma.

Kaj je razlika? — Ta, da je zdaj manj ameriških državljancev postalo mehiških žrtev, kot jih bo, ako bo prišlo do vojne z Mehiko. postalo kapitalističnih žrtev.

Mehikanci se naj koljejo med seboj. Borijo se za svoja izboljšanja. Tudi Amerikanci v Združenih državah so se v civilni vojni bili za svoje izboljšanje, do katerega niso mogli priti mirnim potom, ker ne morejo zdaj Mehikanci.

Jazbec obsojen.

Josip Jazbec, morilec Anice Žilindra, je pripoznal krivdo. — Obsojen je v dosmrtno ječo.

Pretrsljiva tragedija, ki se je odigrala avgusta meseca v sredi slovenske naselbine, ko je Josip Jazbec ustrelil mladenko Anico Žilindra, je našla svoj žalostni konec v terek na Common Pleas sodnišju.

Sodba bi se imela vršiti pred sodnikom Geo. Powell, kjer so bili zbrani porotniki, da sodijo silni zločin.

Toda nobene sodnijske obravnave ni bilo potrebno. Josip Jazbec je priznal popolnoma krivega svojega zločina. Od velike porote je bil pred enim mesecem obtožen umora prve vrste, in ta tožba bi se imela vršiti v terek na kriminalnem sodišču.

Josip Jazbec je skesano priznal svoj zločin in se predal v roke prave brez obravnave.

Porotniki so bili odpušteni. — Sodnik je nato Jazbega obsodil na dosmrtno ječo, kar je bila edina kazen, katero je mogel Jazbec dobiti radi svojega dela. Če bi se obravnava vršila, bi mogoče dobil električni stol, ker pa je vse priznal, je ušel smrti. Ne ve se zagotovo, ali bo moral prestati celo kazen ali pride po dolgih letih zapora pomiloščenje.

Po "C. A."

ROJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDruženih državah.

Zadnji ribič.

— Slika. —

(Konec.)

Stopil je ribič Jernej dalje in obstal. Zdel se je sam sebi kot tat ki prileze v svetlo biserov krast.

Tema je, in prav je, da je tema, kajti v njej so spomini kot v bregovih, in ljudje ne vidijo v temi, da bi govorili jutri jutri po vasi, da je bil ribič Jernej ob jezeru, ker bi se rad vsilil v službo pri novem gospodarju...

Veter je močnejše zaval in je razburil valove in valovi so sedaj pluskali čez pot v pozdrav svojemu nekdanjemu gospodarju, kakor da bi govorili, so pluskali:

Čakali smo nate ko si odšel brez slovesa, in prazno je bilo, ko te ni bilo, gospodar naš... Pridi k nam, gospodar, kot mil gost pridi, in pluj čez nas in poslušaj kako pesem pojemo od davnih dni, kot bi jo slišal na lepo okrašeni poti, i pelje v deželo sreče...

Pridi in poglej, kako se igramo, kako se pretepljemo z vetrovi in se smejemo vsemu, kar je pod nami. Nekaj globokega je tam in glasovi prihajajo od tam, hrepeneci, želje buče. In kdor jih posluša, ga omanjajo in izvajajo. Mi se pa igramo in se smejemo... Ti pa pridi in gospoduj, krmari, vozi...

Ribič Jernej se ni več bal in je poslušal, kot da bi hotel še slišati te glasove, tako vabeče, prijatne. Tu je njegov dom, ki ga je nekoč zapustil, tu je on gospodar in je prazno in prazno je bilo in dolgočasno, ko ni bilo gospodarja... Smeh je silil na obraz, kajti vselej misli o zvestobi, to bile v sreč. Ljudje so nezvesti in ne vedo nič o zvestobi, tudi poznati je nočejo. Lepa je zelo, kot je vse lepo, kar je redko kakor — čednost.

Šumelo je jezero in pluskalo ob pot z valovi in veter je vel... In ribič se je zadelo, da vesla nad valovi proti vetru. Lahko se zbije čoln in veter hoče kljubovati, pa valovi gredo proti vetru in neso čoln in se smejejo vetru ter se igrajo z njim.

Tako, tako, kaj ne, — je govoril valovom in veslal po zraku in bilo mu je mlo in prjetno, da bi ostal za vselej na teh valovih... In valovi so zapluskali ob pot in pomočilo je ribiča, kot bi bili pluskali čez čoln, in veter je zavel, kot da plove čoln. In v vse mu šumenju se je oglašalo:

— Naprej, naprej!... Blisk je pretrgal temo in zasvetilo se je jezero, kot bi bilo goreče. Tam na sredi je bilo videti temno mesto.

— Ob polnoči leta tam črn ptič, ker je že jezero tam požrlo hudobnega graščaka — se je sedaj spomnil ribič. Zagrmelo je za gorami in potem je bila tišina. V kotu šumi jezero najbolj; vrag si pere noge...

Starec je začutil v sebi mlado moč. Kje so časi, ko je bil star... Močna je roka, kot spočita, udelana, da bi šel naravnost čez tisto črno mesto tja do jeza in čez kot, kjer si vrag pere noge, če bi prav da bi videl vraga, ne bal bi se ga, ker je on gospodar na jezeru, in so valovi veseli, da je on gospodar.

Šel je dalje in veslal z rokami po zraku. Okrog je bila padla noč, črna in zlobna, in jezero se je svetilo v nji kot sovražno oko, kot oko hudobne čarovnice, ki bi žarelo v čudnem, mamljivem veselju, škodočelnosti. Zagledal se je ribič v jezero in zdelo se mu je, da leži nekaj velikega v njem in vse to je njegovo...

Daleč tam od srede so se privlačili valovi h kraju, da pozdravijo svojega gospodarja, pridejo do kraja in ga pozdravijo drug za drugim in se od samega veselja za leto ob breg, kot bi hoteli k njemu, prav k njemu, da bi ga — objeli. Kot od hrepenjenja se razbijejo na bregu, kot od nejevole, da ne morejo k ribiču gospodarju, in izginejo v globocini, kot da jih je sram, da morajo biti pod bregom in ne morejo k njemu...

— razbijejo se, kot da je zanje življenje brez pomena ko ne morejo k ribiču, in izginejo, da dajo prostora drugim, ki hite v celih vrstah tam od temne srede h kraju, hite bolj in bolj, kot da hote biti prvi prvi in jim je žal, da so za mudili, hite valovi — cela večnost — kot da jim ni konea in se razbijejo ob bregu od hrepenjenja po ribiču gospodarju.

Hite dalje in dalje, vedno hitreje, vedno bliže, tepe se po po-

ti, kdo prehiti drugega, pokopuje drug drugega — nevoščljivci — in beže drug čez drugega, da bi bili prej pri kraju, in hite vedno novi brez konea in kraja kot bi šli iz večnosti, iz neznanih krajev solčno lepš spominov...

In starec ribič jim kima, pozdravlja jih, smeje se jim, prijazen kot dober gospodar družini, se smeje in jim govori:

— Valčki, valčki zvesti moji! Pomislil je in ga je stresnilo, hotel nečesa spomniti.

— Zvesti, kaj je to? Zakaj nastaja tak neprijeten šum, da je v sreč neprijetno... Kako je to? Kdaj je to bilo? Ali je bilo?

Sanje so bile neprijetne...

Nič, glej spomini gredo čez — valove, lepi, sladko se smehljajoči... Koča stoji ob jezeru in čoln ob njej... Lenka sedi v čolnu z Janezom iz Podolja...

Lenka pestuje, Janez vesla... Zakaj ne puste njemu? Ali ni dovolj močan, kot bi bil mlad? Zakaj je Janez tako izpremenil obraz, da je tuj in vendar znan?

Kdo je ta tujec pri Lenki? — Nič ni! On se pelja z Aleno po jezeru, lep večer je, in ona zardeva... In prihaja čoln blje in on se mu bliža.

Zakaj? Kdo sedi tam poleg — Alene, ta mrtvaški obraz? In zakaj je ona vesela in se smeje? — Kaka neumnost. Ali ne stoji koča ob jezeru? No, stoji. In on vesla po jezeru, igra se z vesli in čoln leti, kot ptič po zraku, kot riba šviga po vodi.

In gre ribič dalje in vesla... Nove vrste valov lete na breg in on jih pozdravlja prijazen in se jim smeje...

Obliki so se bili spustili medtem na jezero in izginile so lučce vasi v daljavi in veter je zaval in prinesel dež. Vznemirilo se je jezero in slišalo se je šumenje dežja, ko so kaplje padale v vodo. Svetlila se je pri tem površina, kot bi nebo sipalo srebrne kaplje na ploščo in bi se razbijale, tako se je svetlikalo...

Ej, bogastvo lepo! — — — Zasvetilo se je v blesku in vse je bilo pozlačeno. Ob bregu se je zazibal majhen čoln; valovi so ga metali na breg in so ga zopet vzeli seboj ter se igrali z njim kot z igračko.

Dež je lil.

— Domov je treba, domov, ljubljenci, vidim, da moram iti domov, k Lenki...

In stopil je v čoln in stoji je veslal s praznimi rokami. Mogoče je tako veslati, ker je bil navajen, saj je bil celo življenje ribič. In valovi so lokavo odnesli čoln z ribičem seboj, odnesli so ga od kraja, veseli, da so dobili svojega gospodarja, in nesli so ga zmagovito ponosno, kot da ne so zvesti podložniki svojega gospodarja v ovcen grad, kjer ga čaka gostija...

Nesli so čoln in od veselja so rjuli okoli njega na vseh straneh in se zaganjali vanj in padali so v čoln in se pehali drug čez drugega in šumeli so jezero, da ne morejo visoko tja k ribiču gospodarju, da bi ga poljubili, objeli, in butali so ob čoln, kot bi ga hoteli razbiti... Velikanski šum je nastal med to živo množico okoli ribiča. Vse je kipele k njemu, vse je posegalo po njem, kot bi se skušali, kdo ga doseže, kdo vzdigne višje. Od vseh strani so padali v čoln in ga metali semtertja.

Ribič Jernej je gledal v to šumenje. Slišal je, kako šumi jezo ob dolgem delu jezera, kako se sliši grgranje tam v kotu, kjer si rag pere noge...

Vse bliže je prihajalo to grgranje. — — — No, kam me neso, — je pomislil ribič.

Zasvetilo se je v blisku in videl je ribiško kočico onkraj jezera. Stenilo se je in sovražni glasovi so odmevali v gromu. Zasumelo je nekaj v splošnem šumu in vpitju in bučanju valov, kot da se je zgodila nesreča, kakor da niso prav držali svojega gospodarja, in nastal je pretep med valovi, veter je zaval, in valovje je hitelo dalje in neslo čoln seboj naprej, naprej...

Noč je bila viharina, črna in temna in pokrivala je veselje na jezeru in srditi boj valov...

Prešla je nevihta in valovje se je pomirilo, kot da bi hotelo skriti, kar se je bilo zgodilo...

Stric Remuš se je bil prebudil v gostilni in je šel domov. Jezil se je nad ribičem Jernejem, da ga je pustil v krčmi in šel domov.

Obliki so z jeznim gromom bežali na sever, ko je stric Remuš iskal svojo kočico po vasi in proail svetega Jerneja pomoči.

— To jezero, to hudobno jezero, — so govorili ljudje drugo jutro, — vsako leto hoče imeti svojo žrtev...

In čudili so se, da je letos ribič Jernej bil na vrsti, ko je bil vendar kot doma na jezeru.

Nšli so ga v kotu, kjer si vrag pere noge. Ležal je mirno poleg jezera. Sosedje so nesli ribiča k Remušu, zadaj sta stopala stric Remuš in Lenka in sta jokala.

Jezero je bilo zjutraj pokojno, kot da ni bilo na njem viharja in jutro je bilo čudovito jasno, kot vselej po hudi nevihti.

Na drugem kraju jezera so bili našli z vodo napolnjen čolnic, — brez vesel in razbit, ker ga je bil prejšnji večer pozabil pripeti ribič Hans.

In zvečer so se ljudi zbirali o jezera so se pa glasili zvonovi in koli kočice, iz cerkvenih lin poleg njih tožni glasovi so šli čez jezero, se valove in se gubili v mraku.

Jezero se je tiho bleketalo v jasnem večeru in nič otožnega ni bilo na njem, skoraj veselo so šumeli valovi in peli svojo kot večnost dolgo pesem o nečem, kar se kriva v njih globinah.

O spominih ali o hudobnem graščaku, o žrtvah ali o lepi deželi nekje, kdove...

Ljudje so se zbirali in govorili o prejšnjih in sedanjih časih, spominjali so se žrtev prejšnjih let, grajske gospode, nesrečnega grofica in tiste lastice, in drugi so govorili o ribiču Jerneju, kako je bilo z njim —

SVARILLO.

Varujte se tička, ki sliši na ime John Kucec, star 46 let in je vdo-vee, doma iz okolice Novega mesta na Dolenjskem. On se prav rad suče okrog žensk in posebno omožene so mu všeč. Pri mami je bil na stani in mi speljal ženo, s katero sva se dobro razumela celih 11 let. Žena je zdaj nekje v Milwaukee, Wis., in jo je popihal baje v državo Illinois. Torej, kdor ga ima na stani, naj pazi, da se ne njemu kaj takega ne prigodi.

Joe Kuder, Box 464, Stone City, Kansas.

Iščem svoja dva prijatelja MIHAELA in JOSIPA ŠUSTERŠIČ. Doma sta oba iz Velikega Podlubna pri Novem mestu. V Združenih državah že bivata čez sedem let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahajata, da mi naznani nju naslov, ali naj se pa sama oglašita. — Frank Šusteršič, Box 158, Ralston, Pa. (28-31—10)

NA PRODAJ.

Jaz prodam svoj boardinghouse oziroma vso premičnino, ker hiša je od družbe in prav tik tovarne. V hiši je električna razsvetljava, voda, kopališče in sploh vse. Najlepa prilika za onega, ki hoče imeti svoj dom in stalno delo. Sedaj imam 12 Slovencev in Hrvatov na stani.

Anton Miller, No. 256, Whitehall, Mich.

Kje je moj brat PETER MIHELIČ? Doma je iz vasi Plešče na Hrvaškem. Pred 4. meseci sva bila skupaj v Piekens, W. Va., in potem je odšel v državo Michigan, pa mi ni pisal, kje se je nastanil. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglašim. — Rudolph Mihelič, 1364 E. 40. St., Cleveland, Ohio. (25-28—10)

Iščem svojega brata JOSIPA MIHELAČ. Doma je iz vasi Sodevec, fara Stari trg pri Kočevju. V Združenih državah že biva kakih pet let in dve leti že ne vem, kje se nahaja. Preje je bival v Ely, Minn., in potem na Calumetu, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglašim svoji sestri: Mary Kavše, c/o Friegel, 209—14. St., Brooklyn, New York. (25-31—10)

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobil vedno pri: IVAN PAJKE, 456 Chestnut St., Conemaugh, Pa. Pišite po cenik.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški —.25
 Abecednik nemškoangleški tolmač, vezan —.50
 Cerkevna zgodovina —.70
 Poljedelstvo —.50

RAZGLEDNICE:

Novorjake s svetlicami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po ducat po —.08
 Album mesta New Yorka s krašnimi slikami mali —.36

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali veliki —.10
 Avstrijsko-Italijanska vojna mapa —.15
 Balkanskih držav —.15
 Evrope —.15
 Evrope, vezan —.15
 Vojna stenaka mapa —\$1.50
 Vojni atlas —.20

ZEMLJEVIDI

Jugoslovanska Katal. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, St. Paul, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 104, Pearl Ave., Ely, Minn.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.

Kaznjak: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salda, Colo.

VREHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MRS. MUNICH, 431 E. 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 23th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAB, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jozua, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Ely, Minn.

Val dopisi, tiskajoči se uradni sedev, kakor tudi denarni odločitve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ni odgovor.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Hiša na holmu.

Roman Romanov.

(Nadaljevanje).

II.

Maksova mati je slaba in hiralala. Sama je občutila vso slabost, pa ji je bilo grenko: "Lahko bi si odahnila sedaj, pa bom umrla."

Tako je bilo početkoma, a potem se je vdal: "Kakor Bog hoče..." In hiral je bolj in bolj.

Včasih ji je odleglo, ali to ni trajalo dolgo: vrnilo se je zopet prejšnje slabosti in bolezen je pritiskala čedalje huje. Potem je legla. Preležala je dolgo štvedilo jezenkih dni in nekega jutra jo je stisnilo...

Ko se je Maks zavedel, da nima več matere, je občutil strašno bolečino v svojem sreu. Sklonil se je nad mrtvo, poljubil je njen vošeni in mrtvi obraz in njegove solze so jo prve kropile.

Občutil je tisto veliko bolečino, ki noče iz duše, in z njo v prsih je preživljal težke ure, ko je ležala mati na mrtvaškem odru. In ko je zadnjič videl njen skrbni obraz s tistimi toplimi potezami, tedaj se je pomnožila, in ko so dvignili krsto in jo ponesli iz hiše, takrat je bila bol v njegovem sreu neznozna: Šel je za krsto z upognjeno glavo in s stisnjenimi ustnicami, njegove oči niso videle ničesar in njegove misli so bile nejasne in temne.

Potem so se vrstili jesenski dnevi. Megle so ležale po hribih in dolinah in nebo je bilo zavito v oblake.

Poznalo se je, kako prihaja mraz — počasi in oprezno in nekega jutra so se videle po polju in ob hišah bele pajčevine in vsa zelenjad je pobelela ni se povsila. Listje je hitro odpadlo od drevja in v kratkem so bile vse veje gole.

Maks je hodil zamišljen okrog in vedno je bilo polno skrbi z njim. Dan za dnem so prihajali dolžniki; ta je zahteval obresti in drugi je hotel denar.

"Jaz ne bom več prosil; če ne dobim v enem tednu, bom tožil!"

Maks je premišljal na vse načine, a denarja ni mogel preskrbeti. Dolžniki so pritiskali od vseh strani, in Maks je mislil, da bi šel v Ameriko.

Ze se je prijel odpravljati, ali nekaj je bilo v njegovem sreu, kar mu je branilo. Včasih je hodil pozno zvečer po sobi gor in dol in je premišljal. Pretežno mu je bilo slovo od rojstne grude. Morda bi našel tam v Ameriki smrt in bi umrl v zapuščenosti in revščini. In naosled je videl, kako se je vračal premožen njegov rojak iz daljnih dežele, ki si je komaj toliko prislužil, da se je vrnil v svojo domovino.

Nekoč je omenil o tem Ani. — Prestrašila se je te misli in mu branila. Dajala mu je polno upov na lepše dni, pravila mu je, da se bo vse obrnilo na bolje, samo sedaj naj se potruži; a on je odšel potrpe in negotov.

Poznal je Ano v dno njene duše: ona pač misli in upa čisto lakoverno na lepe dni in na srečo...

Naposled vseno ni šel. Trudil in hibal se je doma; toda če je plačal ene dolžnike, so se oglašali drugi. In nekega dne so prišli pooblaščen ljudje in so mu zarubili hišo.

Tako je prišlo vse do konca in Maks je letal okrog obupan in razdvojen. Hodil je okoli bogatejših vaščanov in je prosil, da bi mu kdo posodil. A vračal se je brez uspehov. Odgovarjali so mu počasi in premišljeno: "Hm, več, jaz nimam toliko..." in so mu svetovali drugam. A ni šlo...

Maks je bil iz sebe. Kakor bi se pogreznilo vse njegovo življenje v večno noč in smrt in kakor bi se zavzavale ogromne skale na njegove prsi...

Tiščalo ga je in bolelo in ni našel mesta, da bi se upokojil. Misli je semintja in je razmotrival, kam bi se podal in kje bi našel izhoda, a nič mu ni prišlo na pamet. Naposled se je spomnil bogatega gospodarja na Holmu. Slišal je pri vaščanih mimogrede to in ono, a ni verjel.

"Moj Bog, ti ljudje so babje-verniki in domišljajo si bogve kaj..." Tako je mislil in se ni zmenil za poltihe govorce, ki so šle tuintam po vasi. "Če bi bilo kaj istinitega na tem, bi bilo v teh časih v kratkih tednih vse na svetlem..." to mu je bilo pred očmi in je šel.

V sili je bil in bila je zadnja pot...

Na Holmu je bil Dolfé sam doma.

"Maks, kaj si prišel?"... Začudil se je.

Gledal ga je z radovednimi očmi in Maks mu je razložil svojo prošnjo.

"Samo tja do spomlad mi posodi..."

Dolfé je pomislil in se nasmešnil:

"No, dobro! — Seveda ti bom storil, saj smo znanci od mladih nog!"

Maks je prejel denar. Radosten je bil, ker je rešil dom, a do spomladi je upal, da se vse obrne...

Prodal bo živino ali se mu postreže na drug način; hitel je ustaviti tožbo in poplačati glavne dolgovce.

A po vasi je zašumelo... "Hoj, Dolfé mu je dal — Dolfé..."

Zmajevali so z glavami in se zgrajali: "Boste videli, kaj bo, boste videli..." Rajši bi bil pustil, da bi bilo vse prodano; naj bi bil pustil, saj je mlad in je bil vojak...

Hiša na holmu... Pošteno bi lahko živel — a sedaj? — Bogve, bogve...

Polkovnik Ebei Swift, naslednik generala Pershinga.

Tako so govorili in tudi do župana je prišlo.

Vedel je župan, da govori Maks z Ano in ni mu bilo prav. Hodil je po sobi s trdimi koraki in je zaklical ženo.

"Ti, pazi mi na dekle!" —

Pogledala ga je z vprašujočimi očmi, on pa je dostavil z ostrejšim glasom:

"S sosedovim naj ne govori!"

Rekla ni ničesar, ker je poznala moža.

III.

Vrstili so se pusti jesenski dnevi. Vse nebo je bilo zavito v meglo, in kakor bi dolgečas razprostrli svoja mračna krila nad široko prirodo: vse je molčalo, droben dežek je prišil iz megle in od začetnih in golih vej drevja je padel na mokra tla tuintam porumenel list. Nikjer ni bilo več tiste pravega, toplega življenja; če so vstali kje posamezni glasovi, so bili topi in mrzli in kakor iz grobov.

Maks ni po tistih dneh več govoril z Ano. Spoznaval in videl je, da ji tega ne pripušča oče, in stikrat je vstala v njegovem sreu žalostna misel: Z mano ne bo imela sreče, brez ciljev je vse, in dobro je tako... Objela ga je resnična in ogibal se je. Ane po vseh potih in krajih. Včasih se je vendar pripetilo, da jo je srečal, a njegov obraz je bil trd in besede so bile brez gorkote in mrzle.

Dolfé ga je obiskaval pogostokrat in je bil prijazen z njim. Hotel ga je dobiti na svojo stran, ker je videl, da ni zabit človek in — da je dober fant.

To zadnje ga je bolelo. Kadar je pogledal poštenjaku v obraz, je umaknil pogled in čudno mu je postalo ob taki priliki. Neprijetna zavest ga je obšla, zbudil se je s silnil pred očmi mračno obdobje...

Rad je videl krog sebe sebi enake ljudi — malovredne in uničene narave, ki se živijo z goljufijo in tatvino. Zakaj v hiši na Holmu je bila doma tatvina in goljufija. — Krog Dolfeta se je zbirala umazana družba izprijenih kreatur in je opravljala svoj posel. Bili so zelo previdni in nikoli se ni čulo, da bi kaj zmanjkalo v bližnjih vaseh.

Kradli so daleč strani in so bili spretni in zviti. Sestajala je ta družina iz ljudi, ki so zgrešili svojo pot v življenju, ki so umorili svojo dušo in svoje sree in so videli pred sabo še težje življenje.

Ni se jim hotelo, da bi se trudili in stradali pri neznatni plači, in so se na ta način počasi in po teku let sesli. Ta je zapil svoj dom, postavil oboževanega malika v vino in žganje in je tako nastopil z lahkim sream svojo pot. Drugi je bil od nekdaj ničvreden, prišel je iz večletnega zapora — in se je pridružil. Tako se je zbiralo precejšnje število ljudi okrog Dolfeta. Vaščanje so dejali, da ni to nič čudnega, če je malovreden, zakaj njegov oče — so dejali — je umr v jetnišnici. Tudi mati ni bila nič prida — so rekli: — pomoči je tavalala okrog, v cerkev ni hodila in na smrtni postelji ni marala duhovnika.

Dolfé je imel z Maksom svoje namene in ni mu bilo žal, ker mu je posodil denar. Celo všeč mu je bilo. Več ve kot m i vsi — si je mislil in je računil z njim, kako mu bo tuptam prav prišel. Prišel je pri njem polagoma in premišljeno, iakal je primernih trenotkov, kjer mu lahko zadene kako misel.

Bil je svit in zelo spreten in je odkrival svojo pot zelo počasi in z največjo previdnostjo. Karal je vse v čudnovatih inzi in se je

način je vse lepo rastlo in se množilo. Početkoma je pustil Maksu samo slutiti, samo od daleč mu je kaj omenil, a vse je bilo nejasno, in Maks je komaj slutil.

V taki slutiji je sedel na tisto zimsko dopoldne. Dolfé je hodil po sobi in se je pred njim ustavil.

"Kako ti je, Maks?"

Maks je bil slabe volje in je govoril počasi in resno:

"Slabo, je vidiš! — Vrag vzemi tako življenje: Komaj sem odložil dolg z ene rame, pa me že boli druga!"

Dolfé se je nasmešnil.

"Kaj bi te bolela, ko te nihče ne vpraša za posojilo! Kadar boš denarja dobil, pa boš vrnil!"

"Kadar, kadar, kadar..."

Maksu so se razile mračne poteze po obrazu, skrčil je obrvi in podprl glavo ob mizo. Potem je bil molk.

"Nekateri imajo preveč denarja in drugi premalo. Kaj hočeš, no!"

Dolfé je izpregovoril po dolgem času, in Maks se je predramil:

"Ej, dosti imajo nekateri! Ko so se rodili, so jih že obsipali z zlatom."

"Ti, meni se ne zdi to nič grdo, če se takemu kaj vzame, Hm, človek bi mu nazadnje sam vzel!"

Dolfé je utihnil sredi govora, in tako sta oba molčala.

Zunaj se je bilo pretrgalo v tistem temutku jesensko nebo, in vodena svetloba je prišla čez okna in se razila po sobi. Na tleh se je začrtalo četrto svetlih pravokotnikov, in drobni prah je trepetal v solčnih žarkih.

Dolfé je vihal brke in se ustavil pred Maksom:

"Kaj bi ti rekel, če bi bil sedaj prost vsega dolga?"

Maks se je zasmejal. Dvignil je roko in udaril po mizi.

"Kaj bi ti rekel, če bi jaz dejal takole: Nič nisi dolžan!"

Maksa je obšlo veselje in je skočil na noge. Z veselo razburjenimi besedami in glasno je govoril.

"Dva moža pokliči, Dolfé, in reči!"

Konec izrečenega stavka je bil že tišji in je sedel in se zamislil.

Dolfé ga je ves čas opazoval in zadovoljnost je igrala po njegovem obličju.

"Jaz bi ti pustil, če ne bi bila tolika svota..." Včasih bi mi mogel kaj storiti, pa ti bi pustil..."

Maksa je obšlo neprijetno čustvo: Gledal je Dolfeta in zdelo se mu je, da se iz njega norčuje.

"Jaz ti bom vrnil, in zato brez norčevanja!"

Izpregovoril je hitro, in Dolfé se mu je začudil.

"Kaj se vznemirjaš, fant, saj več, čigava je bajta in zemlja in denar!"

Tako je dejal, in Maks se je obrnil strani in je pogledal skozi okno. Pod oknom je šla Ana, in drobna roka se je dotaknila šip.

Stresle so se in zaženketale.

"Hej, Maks, saj ti se misliš ženi?"

Maks je skomizgnil z ramami, vstal je od mize in udaril z nogo ob tla.

"Pojdem, hej, čez goro in dolino, ker sovražim sužnost!... Prodaj bajto in zemljo, mene ne bo zraven nikdar več!"

In potem ga je Dolfé spet pogovarjal. Kazal mu je, koliko dobroto mu je storil, ker mu je dal denar, in da bo že sčasoma vrnil, in tako ga je potolažil.

Ko se je poslovil in odšel proti Holmu, je bil sam s seboj zadovoljen. "Polagoma pojde", je rekel šepetaje in pospešil korake.

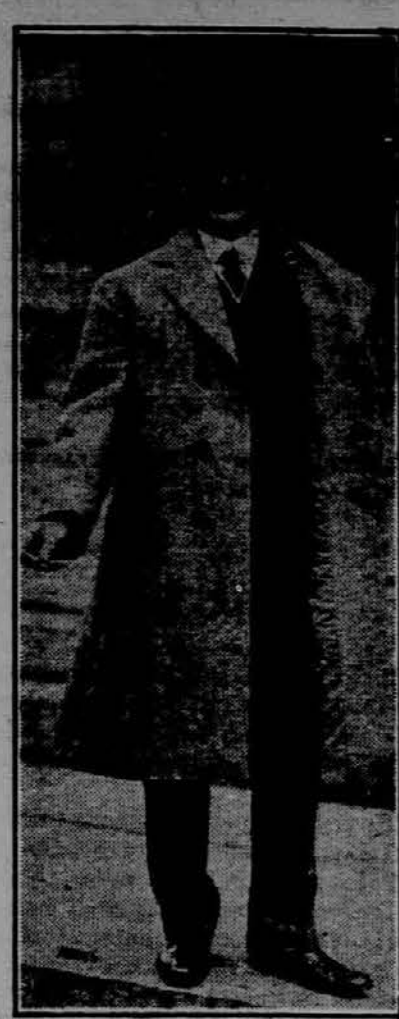
In tako se je zgodilo.

Morda se je Maks polakomil izposojenega denarja, ki mu ga je pustil Dolfé, če stopi v njegov krog, ali Bog ve, kaj je bilo...

Živel je sredi njih in delal je z njimi. Mnogokaj je otopelo in zapalo v njegovi duši...

Čudno življenje je bil prišel. — Hodil je Dolfetom, in včasih so ju videli, ko sta šla ob poznih urah gori proti Holmu.

Prišla je velika množina besedi

Grof Aimaro Sato, novi japonski poslanik v Washingtonu.

med vaščane, postajali so in govorili med seboj polšepetaje:

"Kakor gotovo smo živi, — nekaj se prede in posebnost bo prišla na dan!"

In zmajevali so in ob večerih so se plašno ozirali krog sebe: "Kakor gotovo je Bog nad nami!"

Jaz sem jih videl, kako so šli gori in neznani možje od hoste gori in v hišo na Holmu: bilo jih je petero, šli so hitro in govorili so čisto nalakho in tiho..."

In vaške žene so se prekrizavale in govorile polne strahu: "Bog nas varuj izkušnjejava! — Dolfé ga je zapeljal!"

Na ta način je vstala množina besedi in misli in sumničen spodaj v vasi. In tudi do župana je prišla govorica in so mu nekateri očitili: "Vaša govori s sosedovim; jaz sem ju videl..."

Razkačilo ga je in se je hudoval in premišljal, kaj bi ukrenil. Grozne so mu bile te očitke in izbebiti se jih je hotel na vsak način.

In kmalu je bil na jasnem. Peljal se je v mesto in se dogovoril s svojo sestro, in Ana se je morala odpraviti k njej.

Odpravila se je na pot in bila je žalostna. V zadnjih dneh ni bilo sploh k njej nebežnega veselja in dozevalo se ji je, ko da bi bila zakla med tnjece. Oče je govoril z njo resno in hladno, in tudi mati ni kramljala z njo več tak odobrodno in odkrito kot v minulih dneh.

Kadar je govorila z njo, takrat se ji je vselej dozevalo, kot da bi ji morala praviti nekaj čisto drugega, nekaj tako grenkega in bridkega, in ker je tako grenko in bridko, ji prikriva.

Sama ni nikoli vprašala, zakaj bala se je spoznavanja tiste prikriva ne grenkobe, in tako je hodila samotna in zamišljena. Več ni bilo nejnih pesmi in njen veseli smeh je utihnil. Včasih ob večerih se je spominjala Maksa. To ni bil več tisti, ki je govoril in lepih dneh njene prve ljubezni. Zakaj, te besede so bila tako površne in mrzle in poznalo se je, da nima sree z njimi ničesar opraviti.

In njegove oči so ji nekoč govorile, to so ji govorile, kar ne izrazijo besede in kar more povedati sree samo v vdanem in zaupljivem pogledu.

Zdaj so bile brezizrazne njegove oči; nemirne so begale semintja in njo so komaj opazile. Obvisle so na njej samo za trenutek — mrzle in tuje. In zato ji je bilo tuintam tesno pri sreu, in je slišala govorice ljudi in zbadanje sovrstnic in postalo ji je tesnejše.

Prišla je torej tudi do nje govorica, a ni je mogla verjeti. Imela je tako trdno vero vanj, da si ga ni mogla misliti drugačnega, kot dobrega in poštenega kakor nihče. Domiljevala si je, da mora biti v tem nekaj popolnoma drugega, in tako je želela, da bi govorila nekoč znjim čisto na samem: Bila je uverjena, da bi ji bil Maks odkrit...

Kaj neprijetno in težko ji je bilo, ko je videla, da mora odpotovati in se ni govorila popolnoma pristo enkrat samkrat z njim.

Maks ji ni v zadnjih dneh nikoli nudil take prilike, a ona je želela, in nikoli ni bila ta želja tako velika kakor v tistih dneh...

(Dalje prihodnjic)

Kdaj bo konec?

Ves svet napeto pričakuje konca najstrašnejše vojne, kar jih pomni svetovna zgodovina.

Vsak človek premišljuje, kdaj bo konec tega strašnega klanja. Kdaj se bo ljudstvo toliko izpačevalo, da bo samo izrazilo svoje misli in želje ter se ne bo več pustilo diktirati od svojih kraljev, cesarjev, diplomatov in državnikov. Ni dovolj, da bere človek samo dnevne novice, pač pa mora dobiti tudi nekaj pojem o notranjih zapletitjavah v raznih državah, o raznih političnih spletkah, o vzrokih sedanjega klanja, ki so le površno omenjeni v časopisju.

O vsem tem razpravlja na dalgo in široko naš "SLOVENSKO-AMERIŠKI KOLEDAR", ki se že prav pridno tiska in bo v najkrajšem času izšel. Ker letos ni mogoče dobiti iz starega kraja nobenega koledarja in nobene pratike, je ujemno, da bodo posegli po njej vsi ameriški Slovenci.

Ker smo ga tiskali le omejeno število, ga naročite takoj. — Cena je isto kot lansko leto.

"SLOVENIC PUBLISHING CO." 32 Cortland St., New York, N. Y.

Državni delavski departm. Združenih držav je odobr. svoj. urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopoldne do osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od desete ure do polne pa do opoldne.

Namen tega urada je, nuditi naseljenec nasvet, pouk in pomoč, in sicer vse brezplačno.

Ta urad je obenem tudi posredovalnica za delo in deluje spoznavno in v zvezi z delavskim departmantom Združenih držav.

Za storjenje usluge ni treba plačevati nikakih pristojbin.

Pišite ali pa pridite osebno!

NAŠI ZASTOPNIKI:

Kateri so pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kar tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail. Claret.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina. Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Oulig. Frank Janesch in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Anaera, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina. Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Oulig. Frank Janesch in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Anaera, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina. Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Oulig. Frank Janesch in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Anaera, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina. Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Oulig. Frank Janesch in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Anaera, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Iz modernega sveta.

Roman. Pisal Fr. S. Finčgar.

(Nadaljevanje.)

Ko je nadporočnik Virant trčil z Almo, je pogledal kakor z globokim, slastnim požirkom v njene velike oči, poklonil se ji je globoko in kakor vzdihajoč rekel:

"Ah, te nebeske zvezde!"

"Kakšne zvezde?"

"Gospica, oprostite — vaše dražestne oči!"

"Hvala lepa, če imam take oči, kakor so postavim vaše zvezde na ovrtniku..."

"Oprostite, prosim! Človeku se zdi..."

"Pustiva, kaj se vam zdi. Včeraj sem brala knjigo o največjih strategih. Opisana je tudi bitka pri Salaminu. Krasno! Temistokle je bil žemalen človek. — Pardon, kdaj je žele bila?"

"Bitka pri Salaminu? Aha, čakajte no! Pri Salaminu? Faktično, pozabil sem... Nimam spomina za številke. Dovolite — tu vzame notis iz žepa — zabeležim si vprašanje, jutri vam sporočim na razglednici — samo številko, gospodična! Interesantna, takra razglednica s samo številko, kaj ne?"

"Hvala lepa, škoda znamke! Dotlej že sama pogledam v knjigo!"

"Kako ste kruta!"

"Usmiljena, ne pa kruta!"

Alma je oprezno zasledovala pogovor zdravnikov s Pavlo. Ni vsega slišala. Le iskro so tuintam dohajale do nje. Njeno mlado srce se je jelo krčiti. V njem je vstajalo nekaj, kar ga je stiskalo in težilo. Čez mizo bi zavpila in rekla: — Gospod doktor, glasneje, da jaz tudi slišim!

Tudi zdravnik se je nekateri krat, kadar je Pavlo povedal kaj posebno duhovitega, ozir precej mize in vselej je sročal — oči Alme. In to srečanje ga ni zvesčilo. Sam ni vedel, zakaj ne. Zdelo se mu je celo, da ga te oči karajo, in vselej si je hitro izprašal spomin, če ni bil morda nedostojen —

Včeraj je bila dokončana.

Vence Vodopivec med večerjo ni bil izpregovoril besedice. Užival je s telkom človeka, ki je prečipal, da leto dni ne bo več tak opulentno jedel. Kadar se mu je bližala jed, je prijel po dvakrat za vilice; toda udaril ga je vselej pogled Nane, ki se je sicer izborila zahvala s stotnikom Aubertom, a na moza je neprenehoma pazila, da bi se ne spozabil. In takrat je vselej Vodopivec spustil vilice na mizo in se nervozno lotil serviete ter rahlo zakašljaval. Prosil je soprogo: — Nana, ne bodi huda, saj ne bom več! — Sedaj, po večerji pa se je ganil Vodopivec in se okrenil proti zdravniku:

"Gospod doktor, nov kuplet!"

"Sem čul, da ste izreden komponist. Jako me veseli."

"Boste videli, kako originalen! Besede so tudi moje. Veste, pesniki ne zadenejo pravega okusa. Zato zlagam pesmi sam."

"Ali ste že mnogo uglasbili?"

"Mnogo — seve — mnogo ne. Toda efekt ene stvari velja, kaj ne?"

"In katero je najefektnješe izmed vaših del?"

"Kupleti — trije kupleti. Trejega pojem nočjo prvič sam — potem pojde šele po svetu."

"No, in naslov ali vsebina?"

"Prvi se zove: Šlapa. Originalno, kaj ne?"

"Gotovo." Zdravnik se je boril s smehom.

"Drugemu je ime: Hlače!"

"Se bolj originalno! Zares!"

Doktor se je vgriznil v ustnice; Alma je na drugi strani mize kihala v robove.

"Danes pride pa: Cilinder!"

Vodopivec se je pomosno zasukal in izginil v salonu, odkoder je zadonela v obednico divja koračnica. — — —

Po parketu so zasumeli pari. Zdravnik in Pavla sta pričela zbujati pozornost. Najlepša, najelegantnejša plesalca. Pavla je plaval v njegovih rokav, kakor bi se zibala po gugajočih valovih tihega jezera. Kri se ji je razgrela in poplula njena lica. Vojnjenega parfuma se je pretakal po zraku, omamna gorkota je plula krog Vinka in govoril ji je vedno tiše in tiše. — — —

Pazil je, da ni mnogo pil. Poznal je dobro, kako o-maguje. Bal se je samega sebe, zbežal bi bil pred svojo senco, zbežal razoglav na mrzli zrak, da bi dejal na mirno tehnično svoja burna čustva, v kateri se je p-grezal. Ni čel bil pod vodo. Krep-

ko se je branil valovom. Čutil je tuintam, kadar je zavel mimo njegovih lic v hitrem plesu dehteče, gorki dih Pavle, da mu pljuska valovi do ust — do oči, da se mu bo zvrtelo in da stori nekaj, česar se morda še pokosa.

Nadpornik je videl, kako se zdravnik vedno in vedno vrača k Pavli. To ga sicer ni radostilo, a zadovoljen je bil, da je sam tem pogostejše plesal s kontrolorko.

Najmanj se je — vsaj na videz — menila za to zabavo Alma. Odkrivala se je kmalu nadporočniku, češ, da ji ni dobro, in se umaknila v sosednjo sobo s Francijem in sestro. Zabavala je mlada dva — ali ni šlo več tako od srca. Ozirala se je tuintam skozi vrata v salon, kjer je promeniral zdravnik s Pavlo. Stisnilo jo je vselej nekaj, kakor bi ji sovražna roka segla po sren. Kar stropi ni mogla pri otrokih. V obednico je šla, priselila k papanu, poslušala njegov pogovor s sodnikom in kadila strastno cigarete, kakor bi iz njih hotela izsrečiti nekaj, česar manjka nočjo njeni duši, ali pa zadušiti, kar ji je neugodno v sren. — — —

Odmor.

Dame so šle s kontrolorko v buduar, gospodje so se vrnili k mizi. Vinka je poljubil Pavlo roko. Ko so se dotaknile ustnice bele rokavice, je vztrepetal in se ustrašil.

— To mi bil več poljub — formalne etikete... Gospodje so si v obednici prižgali smodke in stojč v gručah govorili in se okrepčevali z ljutomerem. Direktor je vprašal zdravnika, kako je z bolniki: kaj davica, kaj pljučnica, ali je mnogo bolnikov v okoli in če so delavci, ki leže, res hudo bolni.

Dr. Sluga je bil vesel tega, da se je mogel nekoliko otresti čustev, ki so ga objela pri občevarju s Pavlo.

Zgovorno je pripovedoval o svojih potih krog bolnikov, opisoval z vso gorčnostjo njih bodo in polagoma začel udarjati na struno žalostnih modernih razmer.

Bolj in bolj se je družilo krog njega celo omizje. Poslušali so ga brez vidnega zanimanja, nekam hladno in mrzlo. Edini Seme mu je ugovarjal, kjer je mogel. Ugovori so bili plehki in bistro pobijanje zdravnikovo je Seme dražilo. Ko je zdravnik omenil, da bi bila potrebna knjižnica za delavce, je ugovarjal Seme drzno:

"Žival naj ostane žival! Čim manj ve, čim več ima dela in biča, bolj je mirna. To je moj princip!"

"No, no — tako zopet ne!" je pogovarjal ravnatelj, ki je videl, kako prekipevata nadzornik in zdravnik.

Dr. Sluga je ostal miren.

"Oprostite, gospodje, s tem stavkom sem bil izzvan — nekaj je dovolite, moram izpregovoriti, da opravičim svoje nazore, če dovolite..."

"Prosim, gospod doktor!" je laskavo rekel ravnatelj in žnjim je ponavljala taisto družba.

"Značaj suženjstva v templju Moloha je značaj moderne dobe: močnejši golta slabejšega in najmočnejši požira tudi močne. Obrti, trgovina, politika, beraštvo in bogastvo, bolezn, umne, vojna in krk o vojnah, smrt imenitnih oseb, njih bolehanje — vse to je voda na mlin modernega moloha. In žreči tega moloha — ni jih veliko — a siti niso nikoli ne denarja, ne vlade... Ministri so čisto njihove strdne punčke, ki se premetavajo po svetovnem trgu kakor šahove figure. Sami morajo gnojiti plevel, katerega sovražijo in bi ga radi izrvali. In masa se krivi, pripogiblje skoro do tal. Kriči že, kriči; toda, kaj se meni družba v epikurejskem salonu za krič lačnih otročjav na ulici! — Gospoda, tako gledam svet jaz in pravim: Uleša, velika in nevarna so v človeški družbi. Zdravila je treba. In tega mora dati izobraženstvo. Če ga ne da, uleša se bo do naravnim potom predrla — in bogve če ne bo to dolgo gnojenje v masi ljudstva diluvij za tiste, ki niso hoteli pomagati..."

Zdravnik se je ogrel. Njegovo oko se je bliskalo. Na sencih so se mu žile nabrekle. Ko je končal, za trenutek ni znil nihče. Bilo je zanje v teh kratkih stavkih preveč življenske filozofije. Zdelo se jim je, kakor bi prihajal od daleč neki glas, katerega slutijo, čutijo — pa ne razumejo. Prvi se je oglašil ravnatelj.

"Gospod doktor, vi ste sociolog. Občudujem vaši teoretiško znanje. Seveda — vse res — toda v praksi — v praksi —"

"V praksi naj vlada korobač!" Seme je vrgel to besedo, kakor poboln kramen, doktorju v lice.

V zdravniku je zasumelo živčevje, stopil je korak naprej. Stisnjenimi obrvmi je iztegnil glavo proti Semenu in z nemirnim glasom, vendar svečanostsko, rekel: "Gospod nadzornik, ako je to vaša resna beseda in vaše prepričanje — — —"

"Dovolj, gospoda moja, dame so prišle! Vivat republika! Ena-kopravnost — bratstvo!" Kontrolor je kljub temu, da je precej pil, vendar spoznal nevarni položaj med Semenom in zdravnikom. Stopil je med njiju in s tem krikom — in pa ker so res prišle dame iz buduarja, kjer jim je bila kontrolorka postregla s sladiceami in čajem — prekinil neizogibni prizor.

Kakor bi odrezal, so padli vsi problemi in vsa nasprotstva. Alma je šla k mizi prav tesno mimo zdravnika. Dotaknila se je kakor ponevedoma njegove roke.

Zdravnik se je umaknil in ozrl: "Pardon, gospica!"

Vinka so pogledale velike plave oči in ustnice so šepetale: "Čestitam!"

Nekaj čepov je skočilo z glasnim pokom do stropa, zasumelo je vino — zasumela je družba.

Proti jutru so se razhajali. Seme je počakal prilike, da je stopil za dr. Slugo in ga nosljaje, precej vinjen vprašal: "He, prosim, kaj je potem — če je to moje prepričanje — — — Kaj ste hoteli —"

"Sedaj ni čas za to", mu je odvrnil zdravnik. "Ker pa silite, vam rečem: Če je ono vaše prepričanje, če niste tega govorili kot frazo, tjavendan, tedaj ste vi v mojih očeh čisto navaden — lo-pov! Lahko noč!"

Semenu so se zaprla vrata pred nosom, kakor je ta zaklel.

XI.

Ob palici se je počasi premikal Peter Rožman. Prvič je zapustil bolniško sobo in dosti neokretno jo je drsal z bolno nogo po veži. Zunaj je sijalo gorko sonce. Peter se je naslonil ob vrata in strmel čez ravnino. Na pobledem obrazu je čutil solnčne žarke, ki so trkali in klicali: Pomlad prihaja! Pridi, zapusti zaduhlo sobo, dihaj pomladni zduh, pridi in vstani, napij se solnčnih žarkov!

Peter je pomeril korak čez par stopnje, obstal je oprt ob nerodno palico, prsi so se mu širile, v glavi se mu je gubilo nekaj mračnega, od sreče se je odvalilo kakor težko breme. Vleklo ga je z veliko silo čez ravan, mimo belih plahit zastalega snega, hotelo se mu je za solnce, za prostim.

Prestopil se je. Ali začutil je na bolni nogi kakor svinec, zazdelo se mu je, da je priklenjen na močno verigo, na sree se mu je vleglo vnovič breme, po glavi se je začelo mračiti. Drsal je ob zidu bolnice in tam na vogalu, kjer je stalo golo grmovje in pred njim star parobek, je sedel Peter. Iztegnil bolno nogo, na zdravo koleno pa postavil komolec in si podprl glavo. Njegov pogled je obtekal na bližnjem gričku, ki se je dvigal sredi ravnine. Pod gri-

čem je stala bela cerkev, krog nje so se svetile čedne hiše v solne, vrh griča je razločno videl tri križe. — V vasi, po zvinkani stezi, so se premikale črne, bele in pisane točke, ki so vse hrepenele kvišku — na grič. In tam krog križev je gomezelo, pljusalo semintja, strinjalo se in razgrinjalo. Razločno je videl, kako se v sredi tega ljudskega mravljišča zdajpazdaj zasvetila bela obleka, kako se je odtrgal kos tega življenja in se kakor curek poodelil po griču navzdol proti cerkvi.

Peter je bil čedalje bolj zamišljen, čedalje bolj je hrepel v to množico in bolj in bolj ga je peklo, da je še odvezen kakor na verigi. Z roko je zakril oči. Ni mogel gledati tega življenja. Krog njega je nekaj prasketalo. Zasumelo je tuintam, suhi listi, ki so prebili zimo na grmu, so drhteli v majhni sapiči. Zdejo se mu je, da se nekaj probuja, da odgrinja težko odejo, ki jo je dušila, da vstaja, in da se zdajpazdaj dvigne z veseljem vztrikom. —

Prav blizu je zavnel smeh. Oglasil se je pogovor. Peter je odmaknil roko izpred oči. Gospoda iz mesta je šla mimo na izprehod — na Kalvarijo.

Ko je Peter dvignil glavo, je utihnil smeh, droben prstek je kazal nanj in sedemletna deklica se je prišla matere za krilo. Pristnila se je prav blizu, kazala s prstom še vedno na Petra in s široko odprtimi očmi gledala mamovo. Elegantni gospod ob njeni strani je segel v žep in dal dekletu tri krajcarje. Mama se je oklenila tesneje roke svojega moža in obrnila glavo proč od Petra. Ta je dobro slišal, kako je pošepetala možu: "Ah, Eddi, takega človeka ne morem gledati! Kako je umazan!"

Hčerka se je pa varno približala za pet korakov, dvignila se na prste, sklonila nekoliko naprej in vrgla pred Petra krajcar — potem pa zbežala in se skrila za materino krilo.

Na Petrovem obrazu je zagorela kri. Roko je dejal zopet pred oči, ustnice je stisnil in obšla ga je neizmerna bridkostna jeza. Bil je res v umazani obleki — v tisti, kakor so ga prinesli iz tovarne. In zato se je studil visokim ljudem. Od česa je umazana obleka? Morda od grehov, od lenobe, od uživanja, od razkošja? Ali ni vsako vlakno obleke že pilo potnih kapelj? Ali ne krijejo te revne kope suhih misli, ki so toliko noči že dvigale gorče železo, ki so potjavale ob vročini, katero diha Martinova peč? Ali ni to telo stradalo že toliko praznikov, da je pila juho rajna mati, ki že trohni nekaj let pod grudo? In tedaj ste vi mogote uživati, drago vino se je cedilo z vaših miz, bogate drobtine so padale na tla; stotake ste trošili, da ste odeli razkošne ude — samo napol — da ste požirali iz čaše opojnosti z večjo slastjo. In vi ste lepi, občudovanja in spoštovanja vredni — vi pošteni, vi čisti — le jaz, le mi pritiskani do tal, le mi vam obznanjo stud, mi smo umazani, mi nečisti...

Petru so se krčile pesti. Divja moč je rasla v njem, zaničevalno je pljunil na cesto, kjer je stopala noga bogatih šotalec, zadržal se je s parobka in z zdravo peto pomendral krajcar v pesek: "Ne, ne, nismo berači! Brez vas živimo, hočemo in moramo živeti! Naša moč, naša moč!"

Tresel se je od gneva in zlezal nazaj na parobek. Kakor s steklenimi očmi, za katerimi je gorelo nekaj strašnega, je gledal na Kalvarijo. Krog njega je v poljubih solnčnih žarkov nekaj vzdihalo, nekaj skrivnostno šuštel, kakor bi si menealo oči, ko je izpregledalo po dolgi noči jasno gorjijo belega dneva.

"In Ti pustiš —" Rožman je govoril polglasno — "in Ti pustiš. Ti na Kalvariji, ki si ljubil zatiranje, ki si preganjal farizeje, Ti pustiš, da Ti vsi ti poljubljajo rane, da se Ti hinavsko klanjajo, da k Tvojim nogam mečejo v puščico srebrni denar — Ti pustiš —"

Peter je zamislal. V njegovi duši je vstajal dvom, mračen kakor pomoč in bridek kakor strup. Dvignil se je s parobka. Iz mesta so prihajali novi šetaleci, on se je pa plazil ob zidu bolnice proti vratom, plazil se je kakor človek, ki ga je sram, ki si je pa svest, da tega ni sam kriv — in ponavljal je polglasno: "Naša moč — naša moč!"

(Dalje prihodnjič.)

Se ne čudi.

Brivce (poskušaj zabavati svoje-ga kostumerja): — Gospod, vi imate pa že nekaj sivih las.

Gospod: — Saj ni čudno, saj bom še osivel na tem stolu. Hitite vendar.

Ne igray se s svojim zdravjem.

Zdravje je splošno blagostanje. Ako se ne počutite dobro, nikar ne razpustljajte svojega zdravja s tem, da bi pili alkoholne grenčice, ker te le oslabe kri in ohrome bolj ali manj krvne celice. Kri je ona moč, ki da življenje. Preteka se po žilah in donša hrano vsakemu delu v telesu. Obenem pa odvaža vse slabe tvarine in uniči vse škodljive bakterije. Torej treba se je čuvati pred vsem, ki slabi krvne celice. Le močne in čvrste krvne kroglice zamorejo upravljati pravo hranjenje in braniti pred posledicami. "Čisto naravno vino ne škoduje, pač pa okrepi živčni sistem, kateri izvršuje v telesu vse najtežje napore", pravi Dr. Arman Gautier, član francoskega instituta in ta izjava je bila pred kratkim citana na medicinski akademiji v Parizu. To je torej vzrok, zakaj rabi le

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To neprekosljivo zdravilo je narejeno iz raznih grenkih zelišč, bilk in skorij, ki so velikih zdravilnih vrednosti in čiste, ter iz čiste-ga naravnega rdečega vina. Prosto vseh kemikalij ali strupov. Po vspehi redno odstranjenje, oživi organe in okrepe živce. Ozdravi:

ZAPRTJE, KOLICANJE, BRUHANJE, GLAVOBOL,

NERVOZNOST, OSLABELOST KVI, POMANJKANJE ENERGIJE, SPLOŠNO OSLABELOST IN DR.

Deluje hitro in gotovo. Izogibajte se cenih ponaredb ker s tem se le troši denar! Naš princip je, da ga priredimo dobro kolikor le moremo, in cena — ako upoštevate visoke cene vseh primesi posebno vina — ga priporoča:

\$1.00.

V vseh lekarnah.

V zadnjem času se pojavljajo razni nevarni gostje, posebno reumatizem in nevralgija. Ali veste kako se jih obrani? Najbolje je, ako rabite **TRINERJEVO LINIMENT**. To močno zdravilo je zelo priporočljivo, ako imate okorel vrat, spahnenje, prišč, otekline itd.

Cena 25c in 50c v lekarnah.

S pošto pa 35c in 60c.

Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, vzemite **TRINER'S COUGH SEDATIVE**. Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,

1333—1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

I. I. Kraszewski:

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

22

(Nadaljevanje).

— Ne morem, ne morem, — je zajecal Rudolf. — Ne morem... moči mi manjka... Oh, če bi vedela, kaj sem trpel... Razen tebe nisem ljubil nobenega bitja na svetu. — Toda, jaz sem suženj suženj, katerega morajo prodati....

Po teh besedah se je zaničljivo nasmehnil: — Mi smo uničeni — mi nimamo ničesar več. — Kaj se pravi to? Če bi bil samo jaz, bi mi ne bilo nič hudo. — Toda pomisli, jaz imam očeta, jaz imam sestro. — Da, Natalija, prodati so me hoteli kakor žival na smrt, toda kupec je našel madež na meni. — Toda, kaj me briga. — Brez tebe ni zame življenja... brez tebe ni sreče. — Jaz sem te ljubil kot ni še nikdar ljubil možki ženske....

— Dovolj, Robert, dovolj... ne govori več — ga je prekinila Natalija. — Rotim te, odidi, ne vznjujaj brezupnih spominov... Na svetu ni sreče, na svetu ni zadovoljnosti... Rečem ti pa samo nekaj: — Dokler bo bilo to ubogo srce, bo bilo samo zate....

Robert je skočil kvišku, ona je pa pokleknila predenj in mu objela noge.

— Odpusti mi, odpusti. — Morda sem bila malo previhrava, predno sem se seznanila s teboj. — Ko sem pa tebe spoznala, sem hotela biti enaka. — Tvoja ljubezen me je očistila. — Priščem ti, da je bilo moje srce po božji volji samo tebi namenjeno. — To je bilo in je še vedno edino tvoja lastnina.

— Vrjemi, moram vrjeti, da sem te ljubil, in da te še vedno ljubim. — Ali se še spominjaš one slike, katero sem ti tedaj vzel, ko se je moja ljubezen razvila kot roža v poletnem solnečnem? — Še vedno imam to sliko. — Ta slika mi je bila edina tolažba v mojem zastrupljenem življenju. — Stokrat sem jo že hotel sežgati, pa bi rad stokrat skočil za njo v ogenj, samo da bi jo rešil. — Vsak dan sem jo pogledal, vsako jutro in vsak večer.

— Idi! — Idi! — je vzkliknila Natalija in vstala. — V roko sva segla in zdaj se ločiva kot brat in sestra. — Ločiva se za vedno! — Daleč bova drug od drugega, pa bova kljub temu vedno skupaj. — Dovolj, da ostanem, to je moj zadnji dan. — Odpotoval bom, ker moram odpotovati. — Domov moram, pričakujejo me. — Tvoj bolestni vzklik v gledališču me je rešil. — Verige so odpadle in zdaj sem za trenutek prost. — Dovolj, da preživim ta trenutek pri tebi. Natalija je začela jokati.

— Ne, jaz hočem biti zate ona, katero si ljubil. — Ona, kot sem bila tedaj, ko sva se ločila. — Bojim se, da sem danes le senca prejšnje Natalije.

— Ne, ne, — jo je prekinil Robert. — Mene je bolezen nakazila, tebe je pa poveljala. — Lepa si kot angelj. — Jaz te ljubim, jaz te ljubim!

Grofica je stopila v kot, dvignila roke in rekla: — Robert, rotim te, odidi. — Ko si stopil v mojo sobo, sem pokleknila pred teboj kot pred svetnikom. — In zopet bom pokleknila pred te, če mi boš dal roko v slovo. S krvjo oškropljena ljubezen naj ostane čista, sveta, bratovska. Prosim te.

— Najina ljubezen naj bo čista, bratovska in sveta — je ponovil Robert. — Ne odganjam me od tukaj. — Nikar ne štej trenutke. — Dovolj, da občudujem bleščanje tvojih oči, da se naslajam ob tvojim glasu. Morda se ne bova nikdar več videla. — Jaz najbrže ne bom nikdar več prišel v Varšavo. — Dovolj, da ostanem.

— Torej pojdi v salon, — je odvrnila Natalija in odprla vrata. Stopila sta v salon. — Natalija je pozvonila s tresočo roko.

— Moj brat me je obiskal — je rekla lakajni. — Vsem, ki bi me hoteli obiskati, povej, da me ni doma.

Služabnik je odšel, — ostala sta sama. — Razburjenje je polagoma prešlo. — Natalija je začela tiho govoriti:

— Ali misliš, da se bodo vrnil tisti časi? — Najina ljubezen je bila kot evetka med pečinami, kot preteklost ki se ne vrne več, kot prihodnost brez upanja.

Sedela sta v naslonjaču, pozabila sta ure, pozabila sta čas in dan.

Ko se je Robert poslavljaj, se je že mračilo. — Na pragu sta se zadnjič objela. — Slednjič je Robert pokleknil prednjo in ji poljubil nogo.

Ko je Natalija odprla oči, ga že ni bilo več.

XVII.

Bilo je nedeljskega popoldne. — Solnce je zahajalo in temne senice so se spuščale na vrt palače Branskih.

Pater Serafin se je bil vrnil iz kapele in še vedno mrmral košne molitve. — Vincentovič se je vrnil z lova. — Ker ni ničesar vstrelil, je žalostno sklanjal glavo. — Gospod Burski je držal roke v žepih in se izprehajal naokoli, general je bil sam v svoji sobi. — Stari knez Norbert je sedel pri mizi in poslušal tajnika, ki mu jebral iz stare kronike popis bitke pri Grunwalden.

— Zdalj je pa že dovolj — mu je rekel slednjič. — Saj se ne vidi več. — Prosim vas, vprašajte, če je kaj pošte.

Tajnik je odšel ter se vrnil s poročilom, da ni prinesel sel nobenega pisma.

— Prosim, sporočite gospodu generalu, da bi rad govoril žnjm. Po preteku četrte ure je vstopil general Hugon. — Dober večer, dragi brat. — Kaj zapoveduješ? — Tebi nimam ničesar zapovedovati, dragi brat. — Pomisli, zopet ni nobenega pisma, ne vem, kaj delata grof Mošćinski in Robert. — Ali jo res tako strastno ljubi, da je nas vse pozabil?

— Ne, to ravno ne. — Saj veš, kako je s človekom, ki pride v Varšavo. — Časa manjka. To te ne sme čisto nič vznemirjati. — Ni ti gospodična Alfonzina, ki je obljubila pisati Steli, ne da od sebe nobenega glasu. — Le pačakaj, ljubi brat — vse bo dobro.

— Vendar bi bil že čas, da bi kaj pisali. — Robert je ponavadi točno izpolnjeval svoje dolžnosti.

— Dragi brat, v tem slučaju mu že moraš oprostiti. — Pomisli, zaljubljen je, znanec se je sestel, s prijatelji....

— Toliko ima po vseeno časa, da bi napisal par vrstic. General ni vedel, kaj bi mu odgovoril.

— Vrjemi, Hugo — je nadaljeval stari — že več kot stoletje se brani naša rodbina pred strupenim dihom takozvanega modernega sveta, toda dih je začel vendarle zahajati v našo hišo. — Naša mladina ni tako kot bi morala biti.

— Knezu Robertu se ne more v tej zadevi ničesar predbacivati. Res je, da je star skoraj štirideset let, toda očetova beseda mu je več kot vse na svetu.

— Bog daj, da bi se nam ne izneveril. — Roberta ljubim iz vsega svojega srca, toda to se mi ne dopade od njega. — To so posledice te nesrečne emancipacije.

Ko sta se še nekaj časa pogovarjala, je vstopila kneginja Stela. Prišla je poljubiti roko svojemu očetu.

Starec se je nasmehnil ko jo je zagledal in je ginjen poljubil lepo glavico.

Bila je lepa kot so lepa bitja, katere je slikal Fra Angelico, bila je krasna kot cvetlica v jutranjem solnečnem. — Vsa rodbina jo je neizmerno spoštovala in ljubila.

Pokleknila je pred očeta in mu začela poljubljati tresoče roke. Generalu, ki je stal par korakov stran, so se zaiskrile solze v očeh.

Knez Hugon se je vrnil v svoje stanovanje.

Polagoma se je čisto znočilo.

Knez Hugon je naenkrat zaslišal korake v predsobi. — Misleč, da je prinesel služabnik svetilko, ga je poklical.

Nikdo se ni odzval.

Generalu se je to čudno zdelo. — Stopil je v prednjo in zagledal pred seboj kneza Roberta.

— Moj Bog! — Kaj se je zgodilo? — Ti si se vrnil?

— Tiho, dragi stric! — Za božjo voljo, bodite tiho!

— Kdaj si se vrnil? — Zakaj? — Kaj pomenja to?

— Tiho, tiho. — O nečem se morava pogovoriti, da ne bova napravljala očetu prevelikih skrbi. — Vrnil sem se, ker nimam v Varšavi nobenega opravka več. — Kratko malo vam povem: — Jaz se nisem dopadel grofici, grofica pa meni ne. — Moral sem odpotovati.

— Zakaj? — To je nemogoče. — Povej resnico.

— Grof je najbrže izvedel, da se ne nahajamo na posebno dobrem finančnem stanju. — Iz tega lahko sklepate.

(Dalje prihodnjič).

Kje je JOŽE MARKOVIČ? Jaz Rad bi izvedel za naslov brata bi rad izvedel, če je prišla iz starega kraja njegova žena, ker takrat bi imela tudi moja priti. Pisala mi je namreč, da bo prišla, ako dobi pravico. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, da mi javi, ali naj, se dotičnik sam javi ter mi poroča, ako kaj ve. — Frank Jermančič, 901 N. 10. St., Sheboygan, Wis.

Rada bi izvedela za naslov svoje prijateljice FRANCISKE ROJAKI. Doma je iz Čirknice in sedaj se baje nahaja nekje v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javi. — Mrs. Mary Puel (preje Sedmak), 1411 E. 51. St., Cleveland, Ohio. (28-31-10)

Kje je ANTON MIKLIČ, podmaže Bernadov? Doma je iz Vrbove, fara Dobernič na Dolenskem. Prosim, če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam oglasi naravnost meni. — Frank Rogelj, 108 W. Oak St., Chisholm, Minn. (28-30-10)

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni. Sifilis ali zastrupitev krvi zdravi v glasovnih boleznih, ki ima izštetih 40 let v zdravljenju tujih moških bolezni.

POZOR ROJAKI!

Mertel Power Exhilarator. Pritrdi se ga lahko na vsako karo, katero goni motor na gasolin in je lep okras za vsako karo.

MERTEL POWER EXHILATOR je aparat, ki se nikdar ne pokvari in deluje pri slabem in lepem vremenu vedno enako; torej prekosi vse dosedanje izume te vrste. Z njim se prihrani do 35% pri računih za gasolin in motor trpi veliko manj ter ne postane prevroč. Glavno je pa to, da v hrib moč podvoji in prepreči, da bi se karo v klanec zaustavila.

Rojaki, ki imate svojo karo, naročite si en aparat za poskušnjo in prepričali se bodeste sami, da je res. Vsakemu, ki ne bo zadovoljen, povrnem denar v roku enega tedna.

Cena poniklanemu EXHILATORJU je \$10.50 in mesingastemu pa \$10.00. Razprodajalec dobe popust. Pišite na:

HENRY P. MERTEL, 215 Secaucus Rd., Homestead P. O. North Bergen, N. J.

Brezplačen nasvet in pouč priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUS TRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje pri seljenju ter jim pomaga, če so bili osepeljani, oropani ali če so s nji mi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljani Združenih držav, kjer se oglašajo za državljane ali listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo dole priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in od sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.